

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE
FAKULTA BEZPEČNOSTNĚ PRÁVNÍ
Katedra policejních činností

Pyrotechnická pracoviště Policie České republiky – organizace a činnost

Bakalářská práce

Pyrotechnic Departments of the Police of the Czech Republic – organization and activities

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE
Mgr. Jozef Tóth

AUTOR PRÁCE
David Kovács

PRAHA
2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Chebu, dne 12. 3. 2024

.....

David KOVÁCS

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl upřímně poděkovat panu Mgr. Jozefu TÓTHOVI, za vedení mé bakalářské práce, a především za mimořádnou ochotu a vstřícnost při poskytování cenných rad.

ANOTACE

Bakalářská práce je zpracována na téma Pyrotechnická pracoviště Policie České republiky – organizace a činnost. První kapitola je zaměřena na právní i neprávní úpravu. Druhá kapitola je věnována terminologii používané v pyrotechnické problematice. Třetí kapitola vymezuje, co jsou pyrotechnické pracoviště a kde je v rámci policie České republiky najít. Podkapitoly třetí kapitoly jsou věnované jednotlivým pyrotechnickým pracovištím. Tyto následně obsahují historii, organizační strukturu, činnost útvaru a pyrotechnické práce, oprávnění pyrotechniků, požadavky a výběrové řízení na pozici pyrotechnika, vybavení pyrotechnického pracoviště, systém pyrotechnického vzdělání a statistiku pyrotechnické činnosti.

KLÍČOVÁ SLOVA

pyrotechnika * Policie * pyrotechnické pracoviště * pyrotechnik * improvizované výbušné zařízení * trhavina * pyrotechnické vzdělání *

ANNOTATION

The bachelor's thesis is prepared on the topic Pyrotechnic workplaces of the Police of the Czech Republic – organization and activity. The first chapter is focuses on legal and non-legal regulation. The second chapter is devoted to the terminology used in pyrotechnical issues. The third chapter defines what pyrotechnic workplaces are and where to find them within the police of the Czech Republic. The subsections of the third chapter are devoted to individual pyrotechnic workplaces. These subsequently include the history, organizational structure, activity of the department and pyrotechnic work, pyrotechnician qualifications, requirements and selection procedure for the position of pyrotechnician, pyrotechnic workplace equipment, system of pyrotechnic education and statistics on pyrotechnic activity.

KEYWORDS

pyrotechnics * Police * pyrotechnic workplace * pyrotechnist * improvised explosive device * explosive * pyrotechnic education *

Obsah

Úvod	7
1 Právní úprava	8
1.1 Obecně závazné právní předpisy.....	8
1.2 Interní akty řízení Policie České republiky	10
2 Základní terminologie.....	11
3 Pyrotechnická pracoviště Policie České republiky	15
3.1 Pyrotechnická služba Policie České republiky	16
3.1.1 Historie útvaru	16
3.1.2 Organizační struktura útvaru	18
3.1.3 Činnost útvaru a pyrotechnické práce	20
3.1.4 Oprávnění pyrotechniků	21
3.1.5 Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení	22
3.1.6 Vybavení pyrotechnického pracoviště	23
3.1.7 Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků.....	27
3.1.8 Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností	29
3.2 Útvar rychlého nasazení	30
3.2.1 Historie útvaru	30
3.2.2 Organizační struktura útvaru	30
3.2.3 Činnost útvaru a pyrotechnické práce	31
3.2.4 Oprávnění pyrotechniků	32
3.2.5 Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení	33
3.2.6 Vybavení pyrotechnického pracoviště	34
3.2.7 Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků.....	36
3.2.8 Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností	37

3.3	Zásahové jednotky krajských ředitelství Policie České republiky	38
3.3.1	Historie útvaru	38
3.3.2	Organizační struktura	39
3.3.3	Činnost útvaru a pyrotechnické práce	42
3.3.4	Oprávnění pyrotechniků	42
3.3.5	Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení	43
3.3.6	Vybavení pyrotechnického pracoviště	44
3.3.7	Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků.....	47
3.3.8	Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností	47
3.4	Speciální jednotka Temelín.....	48
3.4.1	Historie útvaru	48
3.4.2	Organizační struktura	48
3.4.3	Činnost útvaru a pyrotechnické práce	49
3.4.4	Oprávnění pyrotechniků	50
3.4.5	Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení	50
3.4.6	Vybavení pyrotechnického pracoviště	51
3.4.7	Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků.....	53
3.4.8	Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností	54
3.5	Ředitelství služby cizinecké Policie České republiky	55
3.5.1	Historie útvaru	55
3.5.2	Organizační struktura	58
3.5.3	Činnost útvaru a pyrotechnické práce	61
3.5.4	Oprávnění pyrotechniků	61
3.5.5	Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení	62
3.5.6	Vybavení pyrotechnického pracoviště	62

3.5.7	Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků.....	63
3.5.8	Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností	65
3.6	Ochranná služba Policie České republiky	66
3.6.1	Historie útvaru	66
3.6.2	Organizační struktura	67
3.6.3	Činnost útvaru a pyrotechnické práce	69
3.6.4	Oprávnění pyrotechniků	70
3.6.5	Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení	71
3.6.6	Vybavení pyrotechnického pracoviště	71
3.6.7	Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků.....	72
3.6.8	Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností	73
3.7	Útvar pro ochranu prezidenta České republiky	74
3.7.1	Historie útvaru	74
3.7.2	Organizační struktura	75
3.7.3	Činnost útvaru a pyrotechnické práce	77
3.7.4	Oprávnění pyrotechniků	77
3.7.5	Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení	78
3.7.6	Vybavení pyrotechnického pracoviště	78
3.7.7	Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků.....	79
3.7.8	Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností	81
	Závěr	82
	Seznam použité literatury a zdrojů	83
	Seznam tabulek	87

Úvod

Bakalářská práce se věnuje problematice pyrotechnických pracovišť v rámci Policie České republiky a zaměřuje se na organizaci a činnost těchto specializovaných pracovišť. Autor si zvolil toto téma z důvodu nedostatečné pozornosti věnované těmto policejním pracovištím a zároveň z osobního zájmu o pochopení procesu, jak se stát policejním pyrotechnikem. Práce zkoumá, jakou roli tyto útvary hrají v rámci celé Policie České republiky, jaké vybavení využívají a které znalosti jsou pro výkon této specifické činnosti nezbytné. Autor použil ke zpracování práce metodu literární rešerše odborné literatury.

Cílem teoreticko-empirické části bakalářské práce je popsat jednotlivá pyrotechnická pracoviště v rámci Policie České republiky. Práce tak může být základním informačním zdrojem pro čtenáře, kteří přemýšlejí nad prací policejního pyrotechnika. Úvodní kapitola bakalářské práce se zabývá obecně závaznými právními předpisy České republiky a interními akty řízení Policie České republiky, jež upravují pyrotechnickou činnost. Ve druhé kapitole je zmíněna základní terminologie pyrotechnické problematiky. Třetí kapitola konstatuje, co jsou pyrotechnická pracoviště, a zmiňuje útvary i kde je lze v rámci Policie České republiky najít. Další subkapitoly se věnují již konkrétním útvarům a jejich pyrotechnickým pracovištím. Subkapitoly útvarů popisují historii a základní informace, organizační strukturu, činnost útvaru a pyrotechnické práce, oprávnění pyrotechniků, požadavky a výběrové řízení na pozici pyrotechnika u konkrétního útvaru, vybavení pyrotechnického pracoviště a systém pyrotechnického vzdělávání.

Výzkum práce je zpracován do jednotlivých subkapitol v kapitolách o útvarech. Jedná se o statistický přehled pyrotechnických činností od roku 2017 do roku 2023. Statistický přehled by měl tak odpovědět na otázku, zda se pyrotechnická činnost v České republice zvyšovala nebo snižovala s ohledem na světové dění týkající se teroristických útoků nebo ozbrojených konfliktů a zda je Česká republika bezpečnou zemí.

1 Právní úprava

1.1 Obecně závazné právní předpisy

Právní rámec týkající se pyrotechnické problematiky je velice rozsáhlý. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník vymezuje ve zvláštní části trestné činy související s výbušninami. S použitím výbušniny se osoba dopustí vůči jinému trestných činů proti životu a zdraví dle hlavy I §140 TZ – vraždy, §145 – těžké ublížení na zdraví, §146 – ublížení na zdraví. V hlavě VII lze nalézt trestné činy obecně nebezpečné, jakými jsou dle §§272, 273 TZ – obecné ohrožení úmyslné a z nedbalosti, §279 TZ – nedovolené ozbrojování, §280 TZ – vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků. V hlavě IX trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci, §311 TZ – teroristický útok, §312e TZ – podpora propagace terorismu, §321a TZ – účast na nestátní ozbrojené skupině zaměřené na působení v ozbrojeném konfliktu.¹

V rámci dokazování a vedení trestního řízení proti osobě, která se dopustila některého trestného činu spáchaného s použitím výbušniny, se užije zákon č. 141/1961 Sb., o trestním soudním řízení (trestní řád). Z procesního hlediska vyšetřování je důležité ustanovení §113, podle něhož se provádí ohledání místa činu po výbuchu jakožto neodkladný a neopakovatelný úkon.²

Ze zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky je důležité vyzdvihnout oprávnění dle §37, jež opravňuje zajistit či odstranit věc, je-li důvodné podezření, že představuje bezprostřední závažné ohrožení života, zdraví, majetku a životního prostředí. Útvary Policie ČR a policejní školy mohou dle §38 pro potřebu vzdělávání a výcviku nebo expertíz používat nebezpečné látky a předměty, jimiž jsou například výbušniny a výbušné předměty. Policista je dle §38 oprávněn v souvislosti s likvidací NVS, nálezů munice nebo výbušnin těmito prostředky

¹ Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník* v posledním znění.

² Zákon č. 141/1961 Sb., *Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád)*.

disponovat. Ustanovení §39 umožňuje Policii ČR rušit v nezbytné míře a po dobu nezbytně nutnou telekomunikační a radiokomunikační sítě. Vyžaduje-li to charakter situace, je policista oprávněn dle §43 vykázat osoby z místa nebo naopak na takovém místě setrvat, hrozí-li ohrožení života a zdraví. Podle ustanovení §48 a 49 je policie při zajišťování bezpečnosti chráněných objektů, prostor a při zajišťování bezpečnosti určených osob pověřena provádět prohlídky, včetně těch pyrotechnických.³

Pyrotechnickou problematiku dále upravují tyto obecně závazné právní předpisy:

- Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve zněních pozdějších předpisů;
- Zákon č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 284/2016 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pyrotechnice;
- Nařízení vlády č. 208/2015 Sb., o požadavcích na pyrotechnické výrobky a jejich uvádění na trh;
- Vyhláška č. 288/2015 Sb., o provádění ohňostrojevých prací;
- Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška Českého báňského úřadu č. 72/1988 Sb., o používání výbušnin, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška Českého báňského úřadu č. 99/1995 Sb., o skladování výbušnin, ve znění pozdějších předpisů.

³ Zákon č. 273/2008 Sb., *Zákon o Policii České republiky*.

1.2 Interní akty řízení Policie České republiky

Stěžejním interním aktem řízení, jímž se upravuje výkon pyrotechnických činností a prací v rámci Policie ČR, je závazný pokyn policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností též nazývaný jako pyrotechnická směrnice. Pyrotechnická směrnice je rozdělena na jednotlivé části vymezující základní pojmy a kompetence jednotlivých útvarů Policie České republiky. Popisuje výkon pyrotechnických činností a prací. Obsahuje i celkový systém pyrotechnického vzdělávání pro proškolení pyrotechniků v rámci jednotlivých specializačních kurzů a zásady prodlužování pyrotechnického oprávnění. Dále stanovuje zásady pro přepravu a skladování munice, výbušnin, výbušných předmětů, nástražných výbušných systému a zásady vedení evidencí.

Závazným pokynem policejního prezidenta č. 12/2012 se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezů podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu. Jak již z jeho názvu vyplývá, sjednocuje postup policistů při nálezů zmíněných předmětů a upravuje pyrotechnické prohlídky pyrotechniků.⁴

Pravidla pro používání výbušnin při zákroku a výcviku stanoví, že se postupuje podle závazného pokynu policejního prezidenta č. 69/2006, jenž vymezuje, co jsou průlomové pyrotechnické prostředky, podmínky a způsoby jejich použití a postup při výcviku s těmito prostředky.

⁴ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁŇ, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. st. 261-262.

2 Základní terminologie

Základní terminologie používaná v pyrotechnické problematice je rozsáhlá, pro tuto práci lze uvést následující ⁵:

Výbuch je rychlý fyzikálně – chemický děj, při kterém dochází k přeměně vnitřní energie látky v energii silně ohřátých a stlačených plynů působících následně na okolí svými účinky; výbuchem se rozumí výbuch munice, výbušnin a výbušných předmětů (nejedná se tedy o výbuch plynu, paliva apod.).

Výbušniny jsou látky a předměty, které jsou uvedeny v příloze A mezinárodní smlouvy o přepravě nebezpečných věcí a zařazené do třídy 1; především odborníci v oboru používají termín dle dřívější ČSN „výbušina“, který sice je jazykově přesnější, veřejnost ho ale prakticky nezná a může být vnímán jako archaismus, oba termíny – „výbušina“ i „výbušnina“ mají významově stejný obsah.

Nástražný výbušný systém je výbušná nebo zápalná látka nebo pyrotechnický prostředek a iniciační prvek tvořící celek, který je schopen vyvolat za určitých, uživatelem nebo výrobcem předem stanovených podmínek výbuchový účinek, ložisko požáru nebo výbuchem rozptýlit po okolí chemickou, biologickou, radioaktivní či jinak nebezpečnou látku; nástražný výbušný systém bývá zpravidla ukryt v obalu nebo má takovou vnější formu, která skrývá jeho pravý účel; za výstražný výbušný systém se považuje i takový předmět, který je sestaven jako nástražný výbušný systém, obsahuje výbušninu, ale jeho iniciační systém je nefunkční, a dále atrapa nástražného výbušného systému, kdy jeden nebo více předmětů jsou sestaveny tak, že budí dojem nástražného výbušného systému, ale neobsahuje výbušné nebo zápalné látky a nemůže vyvolat účinky nástražného výbušného systému.

Třaskaviny jsou výbušniny, které se používají k iniciaci dalších skupin výbušnin. Působením vnějšího nevýbušného impulsu (například plamenu, nápichu, tření

⁵ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁŇ, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str. 248–251

tepla) dochází k jejich iniciaci a v závislosti na vlastnostech konkrétní třaskaviny a vnějších podmínkách (materiál, konstrukce obalu, hustota) dále buď jen hoří (výstupním impulsem je plamen), nebo přechází do detonace (výstupním impulsem je rázová vlna). Plamen je žádoucím výstupním impulsem u zápalkových a roznětných složí, který pak iniciuje střelivinu, nebo pyrotechnickou slož. Detonace slož je jevem nežádoucím. Rázová vlna je využívána k iniciaci detonace trhavin a je výstupním impulsem rozbušek. Schopnost rychlého přechodu hoření v detonaci (v řádech zlomků gramů) je hlavní charakteristikou třaskavin. Velká část třaskavin je i vysoce citlivá k většině z typů vnějších nevýbušných podnětů.

Trhaviny jsou výbušniny, u nichž se využívá energie uvolněné detonací buď k destrukci nejbližšího okolí a k urychlování fragmentů obsahu (vojenské využití), nebo ke konání práce prostřednictvím expandujících zplodin (využití k trhacím pracím). K iniciaci výbušné přeměny trhavin lze iniciovat pouhou rozbuškou (pentrit, kyselina pirková), zatímco k iniciaci méně citlivých trhavin se využívá počínových náložek (například trhaviny typu ANFO).

Munice je souhrnné označení pro střelivo, ruční a jiné granáty, střely pancéřovek a tarasnic, dělostřelecké střelivo, pumy, torpéda, řízené a neřízené rakety, kazetovou (kontejnerovou) municí, ženijní náloživo, miny, pyropatrony, výmetné klamné cíle, pyrotechnické imitační prostředky, signální a osvětlovací prostředky, vojenská nástražná výbušná zařízení; za municí se považuje též její hlavní části a komponenty.

Podezřelý předmět je předmět, jehož účel, původ, majitel, nebo jiné okolnosti jeho výskytu nejsou známy nebo jehož vnější forma případně jiné znaky a celková situace na daném místě vzbuzují odůvodněnou obavu, že by se mohlo jednat o nástražný výbušný systém.

Pyrotechnik je příslušník Policie ČR, který je držitelem platného oprávnění k výkonu pyrotechnických prací u Policie ČR a je zařazen na systemizovaném služebním místě pro výkon práce pyrotechnika.

Pyrotechnická činnost výkon veškerých pyrotechnických prací a soubor činností spojených s jejich organizací, kriminalistická pyrotechnika, pyrotechnické vzdělávání, pyrotechnická prevence a výzkum a vývoj v oblasti pyrotechniky.

Pyrotechnická prohlídka znamená prověřování objektu nebo prostoru s cílem vyloučení možnosti uložení podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému nebo jeho částí a výbušných předmětů, které by mohly svým účinkem ohrozit zdraví nebo život osob nebo způsobit škody na majetku.

Pyrotechnická práce je souhrn odborných úkonů prováděných pyrotechnikem související zejména s používáním, vyhledáváním, prověřováním, identifikací, zneškodňováním, odstraňováním shromažďováním, manipulací, přepravou, tříděním, skladováním, přípravou k ničení munice, výbušnin nebo výbušných předmětů, s kriminalistickou pyrotechnikou, s použitím průlomových pyrotechnických prostředků a s použitím výbušnin při řešení mimořádných událostí a krizových událostí.

Stupeň ohrožení stanovuje zjištěnou míru ohrožení objektu zjištěnou při pyrotechnické prohlídce vyjádřenou na stupnici: 1 – bezprostřední, 2 – vysoký, 3 – značný, 4 – mírný, 5 – nízký. ⁶

Průlomové pyrotechnické prostředky jsou to prostředky sériově a profesionálně vyrobené. Mohou to být předměty se zalaborovanými výbušninami nebo chemickými složemi, které jsou určeny k přímému použití bez dalších jakýchkoliv úprav nebo bez vložení do výmetného zařízení. Mezi průlomové pyrotechnické prostředky se dále řadí hořlaviny a konstrukční prvky těchto prostředků, především komponenty, jež jsou použity jako jejich součást, například obal, rám, držák, spojovací materiál. Za základní součásti prostředků se

⁶ Příloha č.1 k závaznému pokynu policejního prezidenta č.12/2012, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostní opatření a postup při oznamování o uložení nástražného výbušného zařízení, nálezu podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu

považují výbušnina, iniciátor, pyrotechnické imitační prostředky, munice speciálního určení a konstrukční materiál.⁷

Improvizované výbušné zařízení se celosvětově označuje anglickou zkratkou IED (Improvised Explosive Device). Tento pojem se dostal do povědomí veřejnosti během války v Iráku, která započala v roce 2003 vpádem vojska USA do této země a skončila roku 2011. Podstatou zařízení je zničení, zneškodnění nebo odvrácení pozornosti. Jedná se o zařízení sestavené v domácích podmínkách, tedy zařízení, jež není komerčně vyrobeno ani distribuováno. Hlavními komponentami pro sestavení tohoto zařízení jsou iniciátor, spínač, hlavní nálož, zdroje energie, následně bývají tyto komponenty uloženy v obalu. Zařízení může být dále naplněno nebo na něj připevněny nejrůznější předměty pro zvýšení jeho destruktivní síly nebo ranivého účinku (střepy, hřebíky, hroty atd.). Zmíněný iniciační prostředek může být řešen různými způsoby v závislosti na potřebě, například dálkově řízenou iniciací, rádiovým signálem nebo připojeným časovacím zařízením. Jako výbušninu do tohoto zařízení lze použít běžně dostupné materiály, jako např. hnojiva, střelný prach nebo peroxid vodíku. Škody způsobené tímto zařízením se mohou lišit v závislosti na jejich velikosti, konstrukci a umístění tohoto zařízení.⁸

⁷ Závazný pokyn policejního prezidenta č.69/2006, kterým se stanoví pravidla pro používání výbušnin při zákroku a výcviku

⁸ IED Attaks: Improvised Explosive Devices. *Homeland Security*. Online. 05/19/2022. Dostupné z https://www.dhs.gov/xlibrary/assets/prep_ied_fact_sheet.pdf. [citováno 2023-08-10].

3 Pyrotechnická pracoviště Policie České republiky

Pyrotechnická pracoviště jsou specializovanými pracovišti v rámci Policie České republiky, která se zabývají pyrotechnickými činnostmi u konkrétního útvaru Policie. Útvary Policie ČR, jež vykonávají pyrotechnické činnosti se nalézají u celorepublikových útvarů podléhajících přímo policejnímu prezidiu a v rámci krajských ředitelství policie. Celorepublikové útvary zabývající se pyrotechnickými činnostmi jsou Pyrotechnická služba a její oddělení pro munici, nástražné výbušné systémy a znaleckých činností. Dále pak ředitelství služby cizinecké policie v rámci pyrotechnické ochrany inspektorátu na mezinárodních letištích. Útvar rychlého nasazení provádí pyrotechnické činnosti v souvislosti se zákroky, při nichž používají průlomové pyrotechnické prostředky a prostředky ke krizovému trhání. Ochranná služba vykonává pyrotechnickou činnost v rámci pyrotechnické ochrany ústavních činitelů a objektů vlády. Útvar pro ochranu prezidenta České republiky řeší pyrotechnickou prohlídku míst, kde se prezident České republiky pohybuje nebo pobývá.

V působnosti krajských ředitelství policie vykonávají pyrotechnickou činnost také krajské zásahové jednotky stejně jako Útvar rychlého nasazení. Nachází-li se ve vyšším územně samosprávném celku tedy v kraji, jaderná elektrárna, je zde zřízena krajským ředitelem policie speciální jednotka pro ochranu jaderné elektrárny.

Policisté na těchto pracovištích vykonávající pyrotechnické činnosti jsou policejní pyrotechnici. V rámci získané specializace provádějí svou činnost v rámci pyrotechnické ochrany, zásahové pyrotechniky, pyrotechniky pro munici či pro nástražné výbušné systémy a znalecké činnosti. Specifickou pyrotechnickou činnost zastávají speciální kynologičtí pracovníci určení k vyhledávání výbušnin za pomoci svého služebního psa.

3.1 Pyrotechnická služba Policie České republiky

3.1.1 Historie útvaru

Dnem 1. června 1939 byla na základě výnosu Zemského úřadu v Praze pod č.j. 26833/Pres zřízena pyrotechnická skupina policejního ředitelství v Praze pod vedením pplk. Františka Nezdary. Tímto dnem byla zahájena první systematicky vykonávaná pyrotechnická činnost v resortu Ministerstva vnitra. Do tohoto data v rámci policejních úřadů ani četnického sboru nepůsobil žádný pyrotechnický pracovník. Pyrotechnickou činnost totiž zde zajišťovali armádní pyrotechnici s různou profesní odborností. Dalším historickým obdobím ve vývoji pyrotechnické služby byla doba po skončení druhé světové války, tedy po roce 1945. Na území Československa se nacházelo obrovské množství nevybuchlé armádní munice a jejích skladišť. Dřívější poměrně malá pyrotechnická skupina nemohla tuto pyrotechnickou činnost dostatečně zastávat a kvůli neodborné manipulaci ve většině případů končila tragicky. Od začátku roku 1947 mohla tuto činnost opět převzít Armáda Československé republiky). Jenže praxe ukázala, že tento systém je nevhodný, neboť nemohl při tak velkém množství munice na území Československa. při zajišťování bezpečnosti flexibilně reagovat.

Pyrotechnická služba v rámci resortu MV ČSR byla zřízena dnem 27. srpna 1949, a to výnosem Ministerstva národní bezpečnosti č. 231/13-1-BP/6; tímto výnosem byla následně rozšířena na všechna krajská velitelství Národní bezpečnosti.

V roce 1952 proběhl zkrácený pyrotechnický kurz v zařízení Československého báňského úřadu v bývalé muniční továrně v Poličce. Tento kurz je pokládán za základ nového systému výkonu pyrotechnických činností u tehdejší Národní bezpečnosti. Kurz reagoval na zvyšující se trestnou činnost páchanou za využití nalezených poválečných výbušnin a na požadavky při průzkumu terénu, rekultivaci pozemků a čištění vodních toků. Pyrotechnici byli zařazováni v rámci odborů kriminalistické techniky a expertiz (OKTE), kde se v závislosti na technickém vybavení prováděla kriminalistická pyrotechnika v oblasti znaleckého

zkoumání, odborných vyjádření a zajišťování stop v souvislosti s výbušninami, výbuchy a municí ráže 12.7 mm.

Pro nové policejní pyrotechniky armáda v roce 1972 zorganizovala pyrotechnický kurz ve Vyšším dělostřeleckém učilišti v Martině v oborech vojenské a ženijní munice, přičemž další nezbytné odborné zkušenosti byly získávány vlastním výkonem pyrotechnických činností. Po roce 1972 se činnost pyrotechniků Veřejné bezpečnosti stabilizovala a absolventi tohoto kurzu získali způsobilost k výkonu odborného pyrotechnika.

V roce 1973 tehdejší V. správa Sboru národní bezpečnosti zahrnula pyrotechnickou činnost při zajišťování technické ochrany nejvyšších státních představitelů směřující k preventivním pyrotechnickým prohlídkám za účelem odhalení, prověřování a likvidace nástražných výbušných systémů a podezřelých předmětů. XIV. správa Sboru národní bezpečnosti (správa kontrarozvědky pro boj proti mimořádným a zvláštním formám trestné činnosti) začala využívat tzv. průlomovou techniku, kterou po roce 1989 zajišťoval Útvar rychlého nasazení, což se postupem času rozšířilo na zásahové jednotky krajských správ.

Po roce 1989 vzniklo pracoviště Správy ochrany prezidenta republiky a pracoviště Federální ochranné služby, dále byla pyrotechniky zajišťována ochrana mezinárodních letišť a v rámci služby cizinecké a pohraniční policie. Od roku 1991 k útvaru pro ochranu prezidenta byly zařazeni po absolvování speciálního kurzu i kynologové se služebními psy. V tomto roce došlo ke spojení oddělení pyrotechniky Federální ochranné služby s pyrotechnickou skupinou z útvaru zajišťujícího ochranu zastupitelských úřadů, a to v jeden celek nazvaný oddělení Ochranné služby Policie České republiky. Kvůli vzrůstajícímu počtu trestné činnosti, v níž figurovaly výbušniny, byla v roce 1994 vytvořena celorepubliková specializovaná výjezdová skupina pyrotechniků se sídlem v Praze, jež zajišťovala nepřetržitý okamžitý výjezd k těmto událostem.

Strukturálními změnami v roce 2001 vznikl pyrotechnický odbor, který byl organizačně začleněn pod Policejní prezidium České republiky a stal se tak

gestorem policejní pyrotechniky nejen v oblasti nástražných výbušných systémů, ale i munice. Nařízením ministra vnitra č. 67/2008, jímž se zřizují útvary Policie České republiky s celostátní působností, byla zřízena Pyrotechnická služba Policie České republiky. Pyrotechnická služba reformou pyrotechnických činností z roku 2011 zajišťuje určené pyrotechnické činnosti v plném rozsahu, a to na základě vyžádání střediska operačního odboru policejního prezidia.⁹

3.1.2 Organizační struktura útvaru

Organizační struktura Pyrotechnické služby Policie České republiky je rozdělena na ředitele a jeho kancelář, oddělení logistiky, oddělení znalecké činnosti, odbor munice, odbor nástražných výbušných systémů a odbor specializovaných činností. Odbor munice je teritoriálně rozdělen do šesti expozitur, a to Brdy, Brno, České Budějovice, Frýdek – Místek, Milovice a Teplice. Odbor nástražných výbušných systémů je rozčleněn na dvě oddělení; těmi jsou oddělení pyrotechnického výjezdu Praha a Olomouc. Oddělení speciálních činností je rozčleněno na oddělení speciálních činností a oddělení stálá trhací jáma Ralsko.

Odbor munice

Odbor munice realizuje výkon specializovaných pyrotechnických činností v rámci územní působnosti prostřednictvím svých odpovědných pracovišť (expozitur). Úkolem těchto odpovědných pracovišť je vyhledávání, identifikace, zneškodnění, shromažďování, manipulace, přeprava, skladování, třídění, příprava k ničení a samotné ničení munice, výbušnin nebo výbušných předmětů, dodržování stanovených postupů, znalecká činnost a pyrotechnické prohlídky.¹⁰

⁹ HABICH, Lukáš; HEŘMAN, Radomír; KOMÁREK, Jindřich; KLOUBEK, Martin; MALOVEC, Petr et al. *Činnost policejních služeb*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6. str. 157-160.

¹⁰ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁŇ, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str. 228

Odbor nástražných výbušných systémů

Pyrotechničtí pracovníci odboru NVS jsou specializovaní zejména na prověřování podezřelých předmětů v rámci bezpečnostního opatření a prohlídek, na vyhledávání výbušných nástražných systémů a jejich následné zneškodňování. Odbor je v rámci strukturalizace rozdělen na dvě pracoviště, a to na oddělení pyrotechnického výjezdu Praha a oddělení pyrotechnického výjezdu Olomouc.¹¹

Odbor specializovaných činností

Odbor je organizačně rozčleněn na dvě oddělení, jimiž jsou oddělení speciálních činností a stálá trhací jáma Ralsko. Každé z těchto oddělení je následně rozepsáno do bloků.

Oddělení speciálních činností

Oddělení zabezpečuje elektronické systémy pro potřeby Pyrotechnické služby Policie ČR. Zajišťuje potřebné školení, výcviky, zkoušky všech pyrotechniků a vede o tomto potřebné záznamy. Vykonává pyrotechnickou prevenci a specializované činnosti na úseku munice a výbušnin. Oddělení spolupracuje s ostatními složkami Policie České republiky nebo civilními organizacemi při realizaci bezpečnostních opatření na celém území České republiky. Dalším úkolem oddělení je zpracování informací získaných z mezinárodních pyrotechnických pracovišť.

Oddělení stálá trhací jáma

V rámci Pyrotechnické služby a celé Policie České republiky je stálá trhací jáma jedinečný střežený prostor svého druhu. V tomto střeženém prostoru se likviduje nalezená vojenská munice a výbušniny. V rámci znalecké činnosti se zde provádějí funkční zkoušky a prostor je dále využíván při praktickém výcviku

¹¹ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁN, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str. 228

pyrotechniků a prolongaci pyrotechnických oprávnění. Stálá trhací jáma se nachází v Libereckém kraji v regionu Ralska nedaleko Kuřivod.¹²

Oddělení znaleckých činností

Pyrotechničtí pracovníci na oddělení zpracovávají znalecké posudky a vyhotovují odborná vyjádření pro potřebu veškerých řízení státních orgánů a dalších bezpečnostních složek. Spolupracují s pyrotechnickými pracovišti nacházejícími se u Armády České republiky i v civilní sféře. S kriminalistickým ústavem vytvářejí nové interní akty v oboru kriminalistické pyrotechniky. Jedná se o malá oddělení skládající se ze čtyř pracovníků, již vlastní oprávnění k pyrotechnické činnosti skupiny D. Oddělení znaleckých činností bylo jako pracoviště Pyrotechnické služby PČR ustanoveno dnem 1. 9. 2009. Pyrotechnici tohoto oddělení provádějí ohledání místa činu, kde bylo výbušniny buď užito, nebo je zde možné riziko nálezu výbušniny. Společně s kriminalistickým technikem provádějí dle pokynu policejního prezidenta č.100/2018 zajištění výbuchových stop.¹³

Oddělení logistiky

Oddělení logistiky je samostatný článek ve struktuře Pyrotechnické služby PČR, který je přímo podřízen řediteli a zajišťuje pro celý útvar ekonomické, materiální, organizační, hospodářské a provozní zabezpečení.

3.1.3 Činnost útvaru a pyrotechnické práce

Útvar zastává činnost při výkonu pyrotechnických prací, při zajišťování nálezu vojenské munice a její následné likvidaci. Vzhledem k historii se na našem území nachází nespočet skryté munice z období druhé světové války. Nálezy a likvidace této poválečné munice spadají do kompetence odboru munice, kterou zastávají expozitury rozmístěné po celé České republice.

Další činnost tohoto útvaru patří pod odbor nástražných výbušných systémů, což v rámci Pyrotechnické služby PČR zajišťuje oddělení pyrotechnických výjezdů

¹² *Pyrotechnická služba: O nás*. Online. Dostupné z intranet Policie ČR. [citováno 2023-11-16].

¹³ Tamtéž.

v Praze a Olomouci. Výjezdové skupiny prověřují nalezené podezřelé předměty nasvědčující tomu, že se jedná o nebezpečné předměty, dále určují jejich nebezpečnost a následně je likvidují.

Pyrotechnická služba je zapsána v seznamu znaleckých pracovišť Ministerstva spravedlnosti České republiky. Vykonává znaleckou činnost v oboru střeliva a výbušnin. Uskutečňuje tím kriminalisticko-technickou činnost a vypracovává znalecké posudky, zkoumá vznik kriminalistických stop vytvořených po výbuchu výbušnin nebo munice, zkoumá nástražné výbušné systémy jako celek a komponenty, z nichž se tyto systémy skládají.

Činnost Pyrotechnické služby PČR zahrnuje určení koncepce výkonu pyrotechnických činností a stanovuje tak úkoly a cíle pyrotechnických pracovišť u Policie ČR. Zastává analytickou, kontrolní a metodicky řídící práci v rámci pyrotechnických činností. Výkon popsaných činností Pyrotechnické služby zahrnuje též spolupráci s Integrovaným záchranným systémem ČR a publikuje materiály pro veřejnost s preventivní tematikou se zaměřením na postup při nálezů vojenské munice.¹⁴

3.1.4 Oprávnění pyrotechniků

K výkonu pyrotechnických prací v rámci Pyrotechnické služby PČR jsou určeni pouze pyrotechnici s platným pyrotechnickým oprávněním. Oprávnění vydává tato služba na základě osvědčení a doba platnosti oprávnění je 5 let.

Pyrotechnici zařazení u odboru munice musí absolvovat kurz Pyrotechnické služby a následně specializační kurz nazývaný se Pyrotechnik pro munici. S touto skupinou proškolení je pyrotechnik oprávněn provádět pyrotechnické prohlídky stupně ohrožení 5 až 2, zjišťování charakteru podezřelého předmětu, tedy zda se nejedná o nebezpečný výbušný předmět nebo nástražný výbušný systém,

¹⁴ Policie České republiky. *Pyrotechnická služba Policie České republiky*. Online. ©2024. Dostupné z <https://www.policie.cz/clanek/pyrotechnicka-sluzba-policie-ceske-republiky-906180.aspx> [citováno 2023-02-04].

a provádět pyrotechnické práce v rámci identifikace, zneškodňování a likvidace vojenské munice standardu NATO a leteckých pum.

Pyrotechnici zařazení u odboru nástražných výbušných systémů po absolvování pyrotechnického kurzu Pyrotechnické služby a specializačního kurzu s názvem Pyrotechnik pro NVS (nástražné výbušné systémy) jsou oprávněni k vykonávání pyrotechnických činností shodně jako pyrotechnici odboru munice s rozšířením o prověřování a identifikaci podezřelých předmětů a identifikaci, zneškodňování a manipulaci s nástražnými výbušnými systémy.¹⁵

3.1.5 Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení

Výběrové řízení na obsazení služebního místa útvaru Pyrotechnické služby PČR je vyhlášeno na základě zákonného ustanovení dle §22 odst. 1 a §23 odst. 1 z. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.¹⁶ Uchazeči musí splňovat požadavky, bez nichž se nelze do vyhlášeného výběrového řízení přihlásit. Před podáním přihlášky do výběrového řízení musí uchazeč splňovat zdravotní způsobilost pro výkon služby klasifikovanou stupněm bez omezení, již dokládá lékařským posudkem či platným dokladem ne starším dvou let. Další podmínkou je absolvování pyrotechnického zátěžového testu se závěrem „splnil“. Zátěžový test je zaměřen na teoretické znalosti v oblasti pyrotechnické problematiky. Prověřuje se zručnost uchazeče, fyzická kondice a psychická odolnost, znalost legislativy pyrotechnické činnosti. Absolvování testu se koná na základě písemné žádosti uchazeče a není přímo spjato s vyhlášeným výběrovým řízením. Platnost testu v případě se závěrečným hodnocením „splnil“ je jeden rok od jeho vykonání, v případě klasifikace „nesplnil“ se může uchazeč opětovně do tohoto pyrotechnického zátěžového testu přihlásit po jednom roce od jeho neúspěšného vykonání. Poslední podmínkou je absolvovat psychologické vyšetření, kterým se zkoumá osobnostní způsobilost uchazeče pro služební

¹⁵ Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), příloha č. 3

¹⁶ Zákon č. 361/2003 Sb., *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.*

zařazení v rámci příslušného odboru pyrotechnické služby. Vyšetření se zpravidla provádí až po absolvování pyrotechnického zátěžového testu. Platnost vyšetření trvá dva roky a v případě neúspěchu lze vyšetření absolvovat po dvou letech od vydání závěru.

Pokud uchazeč splní výše uvedené podmínky, je ustanoven na pozici pyrotechnika u odboru munice nebo odboru nástražných výbušných systémů ve služební hodnosti vrchního komisaře s názvem hodnostního označení kapitán.

Následně je policista vyslán útvarem do základního pyrotechnického kurzu „ZPK-N“ a poté do kurzu Pyrotechnické služby a dále na jeden ze dvou specializačních kurzů pro municí nebo nástražné výbušné systémy. Pokud policista neabsolvuje ve stanovenou dobu tyto kurzy, bude ze služebního místa služebním funkcionářem odvolán.¹⁷

3.1.6 Vybavení pyrotechnického pracoviště

Vybavení pyrotechnika Pyrotechnické služby PČR je především závislé na pyrotechnických činnostech. Pyrotechnik vykonávající výjezdovou činnost v rámci expozitury pro likvidaci munice disponuje odlišným vybavením než výjezdový pyrotechnik pro nástražné výbušné systémy. Konkrétní pyrotechnické vybavení zde bude popsáno pouze demonstrativně z dostupných veřejných zdrojů, jelikož na toto vybavení je uvedeno informační embargo.

Ochranné prostředky

Ochranný oblek společně s ochrannou přilbou tvoří základní ochranný prostředek pyrotechnika při styku s nástražným výbušným systémem. Oblek chrání celé tělo pyrotechnika před nebezpečným výbuchem, žárem, tlakovými vlnami a letícími šrapnely.¹⁸ V současné době jsou pyrotechnici pro nástražná

¹⁷ *Pyrotechnická služba: Informace k výběrovým řízením*. Online. Dostupné z intranet Policie ČR. [citováno 2023-11-16].

¹⁸ HRAZDÍRA, Ivo; KOLLÁR Milan. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-87-3. str. 100-101.

výbušná zařízení vybaveni ochrannými obleky od kanadské společnosti Med-Eng model EOD-10, které byly do výstroje pyrotechnické služby zařazeny v roce 2015.

Protistřepinové příkrývky se využívají k blokaci letících částí při výbuchu výbušného nástražného systému. Pomocí příkrývky se zakrývají prostory kolem výbušného nástražného systému, které následně mohou vytvářet poměrně bezpečná pásma k možnému úniku osob z ohroženého prostoru.

Rušič radiového roznětu je využíván pro eliminaci radiového signálu v okolí výbušného nástražného systému, čímž lze zamezit dálkové iniciaci.¹⁹ Tyto rušiče signálu nabízí mnoho zahraničních výrobců. Jedním z nich je například čínská společnost Al Asar. Ta vyrábí přenosný širokopásmový rušící systém RCIED, který rušením RF signálu vytváří "Rádio frekvenční chráněnou zónu".²⁰

Prostředky používané k identifikaci NVS

Mobilní rentgenové přístroje slouží pyrotechnikovi k prověření podezřelého předmětu, aniž by s tímto předmětem musel, jakkoliv manipulovat. Zařízení se skládá ze zdroje rentgenového záření, jež následně dopadá na detekční část. Výsledný obraz je promítán na zobrazovacím zařízení.

Detektory výbušniny jsou zařízení schopná potvrdit nebo vyvrátit výskyt výbušniny nacházející se v podezřelém předmětu nebo v jeho okolí.

Detektory výbušných a otravných plynů mají za úkol detekci, tedy rozpoznat, zda podezřelý předmět nebo nástražný výbušný systém neodpařuje nebezpečné plyny, které by v souvislosti s případným pyrotechnickým zákrokem mohly iniciovat sekundární výbuch v okolí předmětu nebo nástražného výbušného zařízení.

Detektory ionizujícího záření používají pyrotechnici k vyloučení eventuality, že nástražný výbušný systém nebo předmět obsahuje radioaktivní látky nebo části

¹⁹ HRAZDÍRA, Ivo; KOLLÁR Milan. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-87-3. str. 100-101.

²⁰ AL ASAR: *RCIED rušička*. Online. Dostupné z: <https://cz.alasartech-security.com/signal-jammer/rcied-jammer/portable-police-military-cellphone-jammer.html> [citováno 2023-12-05].

radioaktivního materiálu. Při výbuchu takového předmětu by mohlo dojít k radioaktivnímu zamoření, čímž by vznikla několikanásobně větší škoda na zdraví, životech nebo majetku osob.

Endoskopy jsou zařízení složená ze sondy, která je pomocí optických vláken spojena se zobrazovacím zařízením a umožňuje nahlédnout bez většího zásahu skrze obal do vnitřní části předmětu.

Elektronické stetoskopy slouží ke zjištění, zda předmět nebo nástražný výbušný systém obsahuje pohyblivé části, jež mohou sloužit jako časovaný prvek k iniciaci. Stetoskopy je možné zaznamenat mechanický pohyb v předmětech majících zvukově izolovaný obal.

Prostředky používané při manipulaci a přepravě

Souprava odstupné manipulace je složena z lan, háků, kladek, karabin, a přísavek umožňujících pyrotechnikovi přemísťovat, otevírat podezřelý předmět nebo nástražné výbušné zařízení. Pomocí soupravy tak lze dodržovat bezpečnou vzdálenost od předmětu nebo otevírat dveře, okna budov či automobilu při provádění pyrotechnické prohlídky.

Tyč pro odstupnou manipulaci se využívá při dálkové manipulaci v kombinaci s pyrotechnickým oblekem. Touto tyčí lze manipulovat s předměty o hmotnosti do 4 kg v maximální vzdálenosti až 3 m a účinně tak snížit riziko zranění pyrotechnika při výbuchu předmětu či nástražného výbušného systému.²¹

Kontejnery pro přepravu, jinak označené také jako výbuchová komora, se používají pro následný transport nebezpečného předmětu či nástražného výbušného systému z obydlených částí do bezpečného prostoru, kde lze následně s předmětem dále manipulovat. Pyrotechnická služba využívá výbuchovou komoru švédské firmy Dynasafe, model DynaSEALR x 10. Dálkovým ovládáním komory a použitím pyrotechnického robota se maximalizuje bezpečnost

²¹ HRAZDÍRA, Ivo; KOLLÁR Milan. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-87-3. str.102

pyrotechnika při manipulaci s předměty před výbuchem. Výbuchová komora je konstrukčně stavěna na výdrž opakovaného výbuchu o váze trhaviny až 5 kg. Výhodou této komory oproti předchozím je odběr povýbuchových plynů i bez otevření komory.²²

Prostředky používané při zneškodňování

Destrukční zařízení se využívá při rozstřelení výbušného nástražného systému pomocí vystřelení kapalného paprsku, v závislosti na materiálu předmětu i jinými metalickými tloučky. Na použitém materiálu rozstřelovače je odvislá i vzdálenost potřebná k likvidaci nástražného výbušného systému, která je obvykle v rozpětí 10 cm až 3 m.

Brokovnice je používána k rozstřelení nástražného výbušného systému, při němž se okamžitě rozpojí propojovací spoje a kontakty dříve, nežli dojde k iniciaci.

Zařízení na dopravu tekutého dusíku se využívá při podchlazování nástražného výbušného systému, při kterém dojde buďto ke zpomalení částí, nebo k selhání celého systému a dále pak lze pokračovat následnou manipulací nebo zneškodňováním.

Pyrotechnický robot

Univerzální speciální nástroj pyrotechnické služby se nazývá pyrotechnický robot. Lze ho využít k prověřování, manipulaci, přepravě a zneškodňování nástražných výbušných systémů nebo podezřelých předmětů. Pyrotechnická služba využívá pyrotechnického robota zvaného tEODor. Robot je ovládán na dálku skrze ovládací pult je připojen bezdrátově. Ovládací pult je vybaven zařízením zobrazujícím výstupy z kamer, mikrofónů a dalších senzorů, například k rozeznávání toxických hrozeb. Univerzalita tEODora tkví v jeho modifikaci s různými přídatnými zařízeními. Lze připojit přídatnou brokovnici, vodní strelu k likvidaci předmětů pomocí rozstřelu, umístění odpalovací nálože. Též vyblokovat

²² Policie České republiky: *Obyčejně neobyčejná komora*. Online. 6.12.2022. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/obycejne-neobycejna-komora.aspx> [citováno 2023-12-06].

iniciátory pomocí zařízení pro aplikaci kyselinového roztoku, tekutého dusíku či rušičky telekomunikačního signálu. Na tEODora lze připevnit například noktovizor, infračervenou kameru a rentgenový skener, který dokáže identifikovat podezřelé předměty a nástražné výbušné systémy.²³

3.1.7 Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků

Vzdělání pyrotechniků organizuje vzdělávací zařízení VPŠ MV pro kriminální policii v Pardubicích ve spolupráci s pyrotechnickou službou. Policista, který je buď zařazen, nebo se předpokládá, že bude zařazen na pozici pyrotechnika, je služebním funkcionářem vyslán do školicího střediska k absolvování základního pyrotechnického kurzu „ZPK-N“. Tento kurz je nezbytný pro všechny budoucí pyrotechniky. Absolvování základního kurzu neopravňuje policistu k provádění samostatně pyrotechnické práce. V průběhu šesti měsíců pracuje začínající pyrotechnik pod odborným dohledem zkušeného pyrotechnika na daném pyrotechnickém pracovišti. Ten má praxi s výkonem pyrotechnických prací minimálně tři roky.

Aby se pyrotechnik v rámci Pyrotechnické služby PČR mohl přihlásit na kurz munice a nástražných výbušných zařízení a absolvovat ho, musí úspěšně zvládnout kurz Pyrotechnické služby. Každý tento kurz je zakončen závěrečnou zkouškou vykonanou před zkušební komisí.

V posledním roce platnosti pyrotechnického oprávnění je pyrotechnik povinen se přihlásit do pyrotechnického kurzu prolongace pyrotechnického oprávnění. Podmínkou pro zařazení do tohoto kurzu je ještě v době platnosti oprávnění zúčastnit se nejméně čtyř specializovaných praktických výcviků v ničení munice pořádaných Pyrotechnickou službou PČR, a to před zkušební komisí. Před účastí ve specializovaném výcviku v ničení munice je zkoušený pyrotechnik prověřován

²³ Policejninoviny.cz: *Mé jméno je Teodor, jsem robot českých policejních pyrotechniků*. Online. 19.07.2016. Dostupné z: <http://www.policejninoviny.cz/nejnovejsi-robot-ceskych-policejnich-pyrotechniku.html> [citováno 2023-12-06].

v odborných znalostech jak teoretických, tak praktických. Prolongace kurzů nástražných výbušných zařízení a munice se provádí společně s kurzem Pyrotechnické služby PČR.²⁴

²⁴ Pokyn policejního prezidenta č. 75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), příloha č.3, článek 2, 10, 11

3.1.8 Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Výjezdy k nálezům podezřelých předmětů a NVS	131	89	68	43	60	55	54
Výjezdy na anonymní oznámení	13	10	7	11	4	2	11
Výjezdy na nálezy munice a výbušnin	1554	1699	1793	1717	1962	1482	1443
Pyrotechnické prohlídky při bezpečnostních akcích (akce)	75	51	79	25	15	71	21
Pyrotechnické prohlídky při bezpečnostních akcích (hodin)	2879	1205	930	629	138	2531	268
Znalecké posudky a odborná vyjádření	77	60	77	44	73	74	48
Kriminalisticko-technická činnost	243	404	420	284	258	89	72
Státní dozor a kontroly na úseku munice (hodin)	0	12	13	0	0	0	0

Tabulka 1 - Pyrotechnická služba Policie ČR 2017-2023²⁵

²⁵ Zdroj: Pyrotechnická služba Policie České republiky

3.2 Útvar rychlého nasazení

3.2.1 Historie útvaru

Ještě dříve, než se tento celorepublikový útvar stal tím, čím je dnes, si musel jako každý jiný organizační článek Policie České republiky projít svým vývojem, několika restrukturalizacemi a změnami. Rozkazem ministra vnitra č. 52/1980 s účinností od začátku roku 1981 vznikla tehdejší XIV. Správa národní bezpečnosti pro boj proti mimořádným a zvláštním formám trestné činnosti. Důvodem vzniku této správy byl narůstající počet teroristických útoků a stupňující se organizovaná trestná činnost v celosvětovém měřítku. Tato správa fungovala až do roku 1985, kdy po jejím zrušení vznikl ještě tentýž rok odbor zvláštního určení, jehož posláním byla represe proti hromadným protispolečenským vystoupením a při živelních pohromách. Po listopadových změnách v roce 1989 se následující rok činnost tohoto odboru vrátila k původnímu určení, a to k boji proti terorismu a pachatelům zvláště závažných trestných činů. Roku 1990 byl odbor zrušen a vznikl Útvar Federálního ministerstva vnitra ČSFR pro rychlé nasazení. Od roku 1990 do roku 1992 došlo k několika změnám co se názvu útvaru týče, avšak činnost zůstala zachována. Zánikem dřívějšího Československa roku 1992 se dovršuje zařazení Útvaru rychlého nasazení do organizační struktury Policie České republiky.²⁶

3.2.2 Organizační struktura útvaru

Odbor rychlého nasazení

V odboru rychlého nasazení se nacházejí celkem čtyři oddělení a výcvikové oddělení. Úkolem tohoto odboru je zabezpečovat připravenost a akceschopnost útvaru k provedení zákroku. Zajišťuje služební pohotovost odboru, organizuje a provádí odbornou, tělesnou, střeleckou a speciální přípravu policistů v rámci

²⁶ HABICH, Lukáš; HEŘMAN, Radomír; KOMÁREK, Jindřich; KLOUBEK, Martin; MALOVEC, Petr et al. *Činnost policejních služeb*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6. str. 167-168.

celého útvaru. Zpracovává metodiku k přípravě policistů útvaru a vypracovává plány k nasazení sil a prostředků na území ČR a také v zahraničí. Odbor se podílí v rámci spolupráce na testování nového materiálního vybavení a technických prostředků v rámci útvarů a stanoví doporučení při jejich používání.²⁷

Odbor speciálních služeb

Odbor speciálních služeb je rozčleněn na celkem pět oddělení. Oddělení odstřelovačů, speciální techniky, vyjednávání, speciální přípravy a operační středisko. Odbor tak řídí a zajišťuje výcvik speciálních činností v rámci útvaru. Spravuje lokální počítačovou síť, spojovací a dokumentační a zabezpečovací techniku a obstarává automobilovou službu útvaru.²⁸

Organizační odbor

Odbor uskutečňuje analytickou, metodickou a kontrolní činnost v rámci ochrany utajovaných informací. Podílí se na právní ochraně policistů a občanských zaměstnanců útvaru. Zajišťuje ekonomicko-materiální a finanční prostředky pro chod celého útvaru. V rámci materiálního a technického vybavení útvaru vede evidenci skladového materiálu, jeho inventarizaci a provádí kontrolní činnost při hospodaření se svěřenými prostředky.²⁹

3.2.3 Činnost útvaru a pyrotechnické práce

Tento celorepublikový útvar není určen jen k boji proti teroristickým útokům, ale plní i další důležité úkoly, které vyžadují speciální schopnosti a vybavení, jimiž policisté tohoto útvaru disponují. Například zakročuje proti únosům, nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti, provádí

²⁷ HABICH, Lukáš; HEŘMAN, Radomír; KOMÁREK, Jindřich; KLOUBEK, Martin; MALOVEC, Petr et al. *Činnost policejních služeb*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6. str. 170.

²⁸ HABICH, Lukáš; HEŘMAN, Radomír; KOMÁREK, Jindřich; KLOUBEK, Martin; MALOVEC, Petr et al. *Činnost policejních služeb*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6. str. 170

²⁹ HABICH, Lukáš; HEŘMAN, Radomír; KOMÁREK, Jindřich; KLOUBEK, Martin; MALOVEC, Petr et al. *Činnost policejních služeb*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6. str. 171

zadržení a zatčení pachatelů zvláště závažné trestné činnosti. Obnovuje veřejný pořádek ve vazebních věznicích nebo věznicích. V rozmezí schopností vykonávají jeho členové záchranné a likvidační práce při živelních pohromách, mimořádných událostech a katastrofách. Realizují ozbrojené doprovody při přepravě důležitých osob, majetku nebo nebezpečného materiálu. Na základě rozhodnutí ministra vnitra útvar vykonává činnost i na území cizího státu při ochraně zastupitelských úřadů nebo provádí ozbrojené doprovody. Dále spolupracuje s dalšími protiteroristickými jednotkami a bezpečnostními sbory jiných států. Rozvíjí a zajišťuje aplikaci taktických postupů při zákroku vycházejícího z mezinárodní spolupráce a zajišťuje metodickou pomoc pro ostatní útvary policie. V neposlední řadě zastává funkci garanta při používání pyrotechnických prostředků při zákroku a výcviku nebo při vyjednávání.³⁰

Pyrotechnici Útvaru rychlého nasazení vykonávají pyrotechnickou činnost při zákroku s použitím pyrotechnických výrobků průlomové techniky. V rámci zákroku jsou pyrotechnici oprávněni zneškodňovat vyhledanou munici, výbušniny a výbušné předměty, při nebezpečí z prodlení mohou s nebezpečnými předměty v nezbytné míře manipulovat a následně je ničit. Další pyrotechnickou činnost vykonávají při krizovém trhání v rámci mimořádných situací.³¹

V porovnání s pyrotechnikou Pyrotechnické služby PČR nevykonávají pyrotechnici Útvaru rychlého nasazení práce na úseku nálezů vojenské munice nebo prověřování podezřelých předmětů v rámci nástražných výbušných systémů.

3.2.4 Oprávnění pyrotechniků

Pyrotechnici Útvaru rychlého nasazení jsou oprávněni v rámci zákroku jednotky provádět pyrotechnickou prohlídku se stupněm ohrožení 5 až 2. Pokud je to nutné k úspěšné realizaci zákroku nebo k odvracení hrozícího nebezpečí výbuchu

³⁰ HABICH, Lukáš; HEŘMAN, Radomír; KOMÁREK, Jindřich; KLOUBEK, Martin; MALOVEC, Petr et al. *Činnost policejních služeb*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6. str. 168-169.

³¹ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁN, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str. 229

munice, nebezpečného předmětu, výbušnin atd., jsou pyrotechnici oprávněni v rámci svých profesionálních a technických možností provést opatření k eliminaci takového nebezpečí. Při zákroku jsou zasahující pyrotechnici oprávněni užít průlomové pyrotechnické prostředky. V souvislosti s řešením mimořádných událostí a odvracení hrozícího nebezpečí mohou využít pyrotechnické prostředky v rámci krizového trvání. V poslední řadě jsou oprávněni likvidovat pyrotechnické prostředky, jež selhaly v rámci zákroku nebo výcviku.³²

3.2.5 Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení

Základním předpokladem uchazeče pro přihlášení do výběrového řízení k útvaru je být příslušníkem bezpečnostního sboru České republiky (Policie ČR, GIBS, Hasičský záchranný sbor, Celní správa ČR, Vězeňská služba ČR, Úřad pro zahraniční styky a informace, Bezpečnostní informační služba) v délce trvání minimálně pěti let, mít splněnou základní odbornou přípravu Policie ČR, dosažené minimálně středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou nebo ukončené vysokoškolské studium, vlastnit řidičské oprávnění skupiny B a být plavec.

Výběrové řízení k Útvaru rychlého nasazení se skládá celkem ze čtyř oblastí, které mají uchazeče prověřit v oblasti kognitivních schopností, zkoumá se tedy myšlení, plánování, postoj k problému, adaptace a kreativita. Další oblastí je sociální chování. Zde se prověřuje, zda je uchazeč schopen týmové práce, vztah k druhým lidem a sociální adaptace, cílem je také případně odhalit poruchu této adaptace. Oblast prověřování je též zaměřena na osobnostní vlastnosti uchazeče. Zde je zjišťována schopnost sebekontroly, frustrační tolerance, cílevědomost, zralost a odvaha. U tohoto speciálního útvaru nelze opomenout ani fyzickou zdatnost uchazeče, která musí být na velmi vysoké úrovni. Je prověřena kondičními testy, vytrvalostním během a plaváním. Fyzická zdatnost se dále komplexně prověřuje šestidenní fyzickou zátěží. Během těchto dnů uchazeč absolvuje denní pochody se zátěží a takticko-noční speciální přípravu. V průběhu tohoto zaměstnání jsou

³² Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), část 2, čl. 5

úkoly plněné ve spánkové deprivaci při fyzické zátěži zaměřené na motorické dovednosti a schopnosti uchazečů. Cílem tohoto řízení je vybrat z přihlášených uchazečů toho nejlepšího z nejlepších.³³

Po absolvování úspěšného výběrového řízení noví příslušníci útvaru absolvují intenzivní výcvik ve všech základních dovednostech nutných) pro výkon služby v Útvaru rychlého nasazení (taktika, střelecká příprava, práce ve výškách, zdravotní příprava, základní práce s výbušninami, taktika násilného vstupu atd.). Následně jsou příslušníci přiřazeni do jednotlivých oddělení, kde rozvíjejí nutné dovednosti do doby, než mohou být zařazeni pro výkon služby v pohotovosti. Celý tento rozvíjející proces je individuální podle schopností jednotlivých příslušníků. Během této doby si mohou vybrat případnou specializaci, pro niž mají vlohy a již by se chtěli v budoucnu věnovat aktivněji (odstřelovač, pyrotechnik, potápěč, spojař, instruktor, velitel...).

Pokud si příslušník vybere specializaci pyrotechnika již při svém působení na oddělení musí dát najevo, že jej tato problematika zajímá. Při vypsání výběrového řízení na tuto pozici se zájem příslušníka bere v potaz. V případě úspěšného výběrového řízení na pozici pyrotechnika je příslušník jmenován do funkce vrchního komisaře a je vyslán do kurzu pyrotechnického vzdělávání, kde absolvuje základní pyrotechnický kurz (ZPK-N) a pyrotechnický kurz pro průlomovou pyrotechniku a krizové trhání.

3.2.6 Vybavení pyrotechnického pracoviště

Pyrotechnici Útvaru rychlého nasazení s ohledem na jejich specializaci (průlomová pyrotechnika) mají při realizaci policejních akcí na starosti rovněž provedení vstupů do cílového objektu, a to za pomoci mechanických nebo pyrotechnických průlomových prostředků. Pro tyto účely jsou vybaveni potřebným materiálem a technikou, kterou musí umět používat tak, aby provedení vstupu do

³³ Útvar rychlého nasazení: *Výběrové řízení*. Online. Dostupné z: Intranet Policie ČR [citováno 2023-11-04].

objektu proběhlo v co nejkratším čase a zásahový tým neztratil výhodu „momentu překvapení“.

Základní mechanické průlomové prostředky:

- Páčidla;
- Kombinovaná kladiva;
- Nůžky;
- Elektrohydraulické nářadí;
- Kombinované akumulátorové nástroje.

Základní pyrotechnické průlomové prostředky:

- Profesionální standardizované zakázkově vyráběné nebo předem individuálně zhotovené pyrotechnické průlomové prostředky;
- Předměty se zalaborovanými výbušninami nebo chemickými složemi, které jsou způsobilé k přímému použití bez dalších úprav nebo po vložení do výmetného zařízení;
- Zbraně sloužící jako polotovar, který před použitím vyžaduje rozsáhlejší přípravu nebo další zpracování;
- Hořlaviny a konstrukční prvky podporující nebo umožňující funkčnost předmětu, zejména obaly, rámy, držáky a spojovací materiál od okamžiku, kdy jsou použity jako součást průlomových pyrotechnických prostředků.³⁴

Základní materiální vybavení pyrotechnika:

- Mechanické, elektrické a dálkové roznětnice;
- Detektor kovu a skla;
- Souprava odstupné manipulace.

³⁴ Závazný pokyn policejního prezidenta č.69/2006, kterým se stanoví pravidla pro používání výbušnin při výcviku a zákroku

Pro potřeby krizového trhání se používá speciální ženijní náloživo:

- **UTN-600, UTN-2, UTN-11** – označení pro usměrněné táhlé náložky, které se využívají pro trhací práce, destrukce ocelových konstrukcí a likvidace munice; náložky mají půlválcový tvar, díky němuž lze využít jejich lineárně kumulativní účinek, na vrchu se nacházejí po obou stranách šroubové rozbuškové jímky a podélně uložené počinové tělísko s kanálkem; iniciuje se standardní rozbuškou nebo bleskovicí;³⁵
- **PN-4, PN-14** – označení průbojných náložek, které lze použít při prorážení železobetonových stěn, pancéřových desek. Náložky využívají usměrněný účinek výbuchu trhaviny na straně kumulativního vybrání; tyto kumulativní náložky se od sebe navzájem odlišují obsahem trhaviny, konstrukčně jsou jinak shodné.³⁶

3.2.7 Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků

Počátek pyrotechnického vzdělání příslušníků Útvaru rychlého nasazení tvoří absolvování základního pyrotechnického kurzu „ZPK-N“, který zaštiťuje Pyrotechnická služba PČR ve školicím středisku v Pardubicích. Splněním základního pyrotechnického kurzu se posléze policista může přihlásit do kurzu pro průlomovou pyrotechniku a krizové trhání. Kurz je zaměřen na užívání průlomových pyrotechnických prostředků a pyrotechnických výrobků určených ke krizovému trhání. Pyrotechnik po absolvování tohoto kurzu není oprávněn k samostatnému výkonu pyrotechnické činnosti. Aby začínající pyrotechnik u Útvaru rychlého nasazení mohl vykonávat samostatně pyrotechnickou práci, je zapotřebí minimálně šestiměsíční odborné praxe na útvaru pod vedením zkušeného pyrotechnika, který má praxi v pyrotechnické činnosti minimálně tři roky. V posledním roce platnosti pyrotechnického oprávnění je zapotřebí zúčastnit

³⁵ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁŇ, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str.137

³⁶ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁŇ, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str.137

se kurzu prolongace pyrotechnického oprávnění. Aby se mohl pyrotechnik útvaru přihlásit do kurzu prolongace musí absolvovat nejméně čtyři specializovaná praktická zaměstnání se zaměřením na ničení munice, což organizuje Pyrotechnická služba PČR. Před tímto praktickým zaměstnáním v ničení munice je nutné ověřit pyrotechnikovy teoretické znalosti a praktické dovednosti. Po úspěšném absolvování prolongace se pyrotechnické oprávnění prodlužuje na dalších pět let.³⁷

Funkce pyrotechnika u Útvaru rychlého nasazení je úzce spojena s taktickým potápěním, tedy kromě pyrotechnického vzdělávání musí pyrotechnik Útvaru rychlého nasazení, absolvovat všechny kurzy potřebné pro výkon potápěčských činností bojového plavce T2.

Při výcviku krizového trhání se vychází z vojenských zkušeností a předpisu Žen 2-6 zaměřeného zejména na trhací práce při trhání dřevěných, ocelových a železobetonových prvků a trhání horniny.

3.2.8 Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností

Statistiku pyrotechnické činnosti si Útvar rychlého nasazení vede, tyto informace jsou však neveřejné, a proto v práci nebude statistický přehled výkonu pyrotechnických činností uveden. Z historie lze uvést těchto pár mediálně známých událostí, kdy byly použity průlomové pyrotechnické prostředky.

- 1984 „TRSTÍN“ – osvobozování rukojmích na víkendové chatě;
- 1990 „LIBEREC“ – zadržení nebezpečného pachatele;
- 1991 „LEOPOLDOV“ – osvobozování vězňů zadržovaných ve věznici;
- 2004 „KAJÍNEK“;
- 2006 „KREJČÍŘ“.

³⁷ Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), příloha č.3, čl. 2, 3, 10.

V problematice krizového tržání jsou pyrotechnici Útvaru rychlého nasazení pravidelně cvičeni. S ohledem na četnost živelních pohrom, při nichž se vyžaduje tato odbornost, byl útvar nasazen naposledy v roce 2002, kdy při povodních došlo k cílenému zničení celkem sedmi plavidel na řece Labi.

3.3 Zásahové jednotky krajských ředitelství Policie České republiky

3.3.1 Historie útvaru

S rostoucí kriminalitou a závažnou trestnou činností, při níž se stupňovala i brutalita pachatelů, bylo nutné po roce 1989 v rámci tehdejší veřejné bezpečnosti vytvořit specializovaný útvar pro boj s nebezpečnými pachateli, kteří se ve značné míře začali vybavovat i střelnými zbraněmi. Zásahovou jednotku hl. m. Prahy zřídil rozkazem na přelomu roku 1990 tehdejší náčelník Správy VB hl. m. Prahy plk. Pavel Hofman. Jmenovala se 3. rota pohotovostní jednotky Správy VB hl. m. Prahy, tzv. rota zásahu. V rámci ostatních útvarů VB, ale i tehdejší veřejnosti, se spíše zažil zkrácený název „ROZA“. Začátky tohoto útvaru nebyly vůbec snadné. Chybělo odpovídající vybavení, metodika a nácviky modelových situací. Vědomosti a poznatky z praxe byly předávány v rámci spolupráce a odborných stáží s příslušníky útvarů v USA. Tyto poznatky se poté promítly do začínající metodiky zásahů proti ozbrojeným pachatelům, vstupů do objektů a taktiky zastavování vozidel. Policisté se zdokonalovali v používání donucovacích prostředků, střelbě a sebeobraně. Výběrové řízení do této jednotky prakticky neexistovalo, neprováděly se žádné fyzické testy a ani nebyl limitován věk uchazeče. Příslušníci jednotky pocházeli především z pohotovostní jednotky, kde „ROZA“ vznikla.³⁸

V dnešní době se v rámci Policie České republiky nachází celkem čtrnáct krajských zásahových jednotek. Vstup do této krajské zásahové jednotky podléhá

³⁸ Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy: *O zásahové jednotce*. Online. Dostupné z: Intranet Policie ČR [citováno 2024-01-28].

přísnému výběrovému řízení a kritériím, jimž se věnuje samostatná podkapitola o výběrovém řízení.

3.3.2 Organizační struktura

Krajské zásahové jednotky jsou zřízeny v rámci krajského ředitelství policie a jsou podřízeny krajskému řediteli. Řediteli podléhají jeho náměstci pro ekonomiku, služby kriminální policie a pro vnější službu.

Pod náměstkem pro vnější službu dále spadá jeho kancelář, operační odbor, odbor služby pořádkové policie, zásahová jednotka, zásahová jednotka pro ochranu jaderné elektrárny v případě, že se na území daného krajského ředitelství nachází jaderná elektrárna (Jihočeský kraj a Vysočina), odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál, odbor cizinecké policie a odbor služby dopravní policie.³⁹

Personální zastoupení v rámci krajských zásahových jednotek je následující.⁴⁰

Vedoucí zásahové jednotky zejména řídí zásahovou jednotku a odpovídá za její přípravu a akceschopnost, rozděluje členy do skupin, vyčleňuje policisty k posilování přímého výkonu služby, shromažďuje potřebné informace a poznatky o celkové činnosti zásahové jednotky a policistů, po ukončení nasazení zásahové jednotky zajišťuje zpracování vyhodnocení, provádí instruktáž policistů zúčastněných na zákroku, kterému sám velí.

Zástupce vedoucího v době nepřítomnosti vedoucího zásahové jednotky zastupuje a plní jeho úkoly v plném rozsahu práv, povinností a odpovědností, vedoucího zásahové jednotky s výjimkou věcí, které si vyhradí. Dále zejména zpracovává plán služby výkonu služby policistů a plán služební přípravy zásahové jednotky, organizuje výcvik a připravenost policistů, zpracovává plán služební pohotovosti zásahové jednotky, zpracovává podle potřeby typové plány zásahů

³⁹ HEŘMAN, Radomír. *Pořádková činnost policie: vybrané kapitoly I*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2022. ISBN 978-80-7251-527-1 str. 32-33.

⁴⁰ Pokyn policejního prezidenta č.34/2015, kterým se upravuje činnost zásahových jednotek a jednotek pro ochranu jaderné elektrárny čl. 6 až čl.18

zásahové jednotky na vybraných místech v součinnosti vedoucími jednotlivých skupin.

Instruktor služební přípravy a výcviku je přímo podřízený vedoucímu zásahové jednotky. Instruktor služební přípravy a výcviku zejména odborně řídí praktický výcvik policistů, zpracovává návrhy obsahu jednotlivých zaměstnání služební přípravy, se podílí na zpracování návrhu na materiální zabezpečení a vybavení policistů ochrannými prostředky, se podílí na organizování prověrek znalostí a dovedností policistů, vede přehledy o účasti a dosažených výsledcích na prověrkách a při výcviku policistů, se účastní zákroků a podílí se na jejich vyhodnocení za účelem zefektivnění služební přípravy, se podílí na přípravě metodik výcviku a zákroků.

Metodik služební přípravy a výcviku je přímo podřízený vedoucímu zásahové jednotky. Metodik služební přípravy a výcviku zejména zpracovává metodiku jednotlivých zaměstnání služební přípravy podle návrhu instruktorů služební přípravy a výcviku, se účastní zaměstnání služební přípravy, kde provádí koordinaci komplexní přípravy policistů, se podílí na zpracování návrhu na materiální zabezpečení a vybavení policistů ochrannými prostředky, se účastní zákroku a podílí se na jejich vyhodnocení za účelem zefektivnění výkonu služby a služební přípravy, spolupracuje s metodiky a instruktory služební přípravy a výcviku ostatních útvarů a organizačních článků policie.

Vedoucí skupiny zejména připravuje podklady pro zpracování plánů výkonu služby a služební přípravy policistů, odpovídá za akceschopnost a připravenost skupiny k okamžitému nasazení, se podílí na organizaci výcviku v rámci služební přípravy, provádí instruktáž a vysílá policisty k plnění služebních úkolů, provádí kontrolu policistů zařazených ve skupině a poskytuje jim odbornou a metodickou pomoc, odpovídá za provedení prvotního opatření při zákrocích, se účastní zákroků skupiny, řídí při nich členy skupiny, podílí se na přípravě a vyhodnocení zákroků.

Psycholog zejména ve spolupráci s psychologickým pracovištěm krajského ředitelství doporučuje policisty, kteří chtějí být zařazeni na systemizované služební místo v zásahové jednotce nebo jednotce pro ochranu jaderné elektrárny a provádí psychologické vyšetření policistů, se podílí na služební přípravě policistů, na vytváření vhodných podmínek práce, psychosociálního klimatu a hodnocení jednotlivých policistů, provádí analýzu připravovaného zákroku s ohledem na typologii pachatele a další okolnosti, kdy poznatky přenáší do připravované instruktáže, je přítomen u zákroku zásahové jednotky, podílí se na řešení vzniklé rizikové situace a na následném vyhodnocení.

Pyrotechnik v rámci průlomové pyrotechniky v souvislosti se zákrokem a v rámci krizového trhání, provádí pyrotechnické prohlídky stupně 5 až 2, provádí s ohledem na profesionální a technické možnosti opatření k odvracení hrozícího výbuchu munice, výbušnin nebo výbušných předmětů, je-li to nezbytně nutné k úspěšnému provedení a dokončení zákroku, provádí pyrotechnické práce s použitím průlomových pyrotechnických prostředků, provádí pyrotechnické práce s použitím výbušnin při řešení mimořádných událostí a krizových situacích, ničí selhanou a nevybuchlou služební municí, výbušniny nebo výbušné předměty určené pro splnění úkolů policie, které byly použity při zákroku nebo výcviku v rámci příslušného útvaru a organizačního článku policie.

Potápěč plní úkoly v souladu s interním aktem řízení Závazného pokynu policejního prezidenta č.73/2013 o plnění úkolů policejních potápěčů

Policista pro dokumentační činnost zejména zpracovává dokumentační materiály v souvislosti s přípravou zákroků zásahové jednotky, získává operativní a taktické informace v místě následného nasazení zásahové jednotky, spolupracuje s policisty útvarů a organizačních článků policie vyžadujících součinnost zásahové jednotky při zpracování dokumentace související se zákrokem a následným nasazením zásahové jednotky, se podílí na realizaci zákroků zásahové jednotky a jejich vyhodnocení.

Policista pro specializovanou činnost lze pro potřeby specializovaných činností určit a vyškolit vyjednavče, odstřelovače, leteckého specialistu a další specialisty podle potřeb zásahové jednotky.

3.3.3 Činnost útvaru a pyrotechnické práce

Krajské zásahové jednotky provádějí zákroky proti nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a zvláště závažných trestných činů směřující k jejich zadržení či zatčení v součinnosti se službou kriminální policie a vyšetřování. Zásahové jednotky vykonávají prvotní úkony na místě proti teroristům, únoscům osob a dopravních prostředků do doby příjezdu Útvaru rychlého nasazení, s nímž na místě události spolupracují. Do seznamu činností jsou zařazeny úkoly v rámci ochrany objektů, přepravy nebezpečných látek, věcí a cenností.

Pyrotechnická činnost krajských zásahových jednotek se shoduje s Útvarem rychlého nasazení. Pyrotechnici využívají při zákroku pyrotechnické průlomové prostředky k překonání odporu směřujícímu proti zákroku. Při nálezu munice nebo výbušniny během zákroku a hrozí-li nebezpečí z prodlení, jsou oprávněni tuto munici nebo výbušninu zlikvidovat a následně s ní manipulovat. Průlomové pyrotechnické prostředky lze použít k vytvoření vstupů oknem, dveřmi a přes obvodové části včetně mříží u staveb a dopravních prostředků.⁴¹

3.3.4 Oprávnění pyrotechniků

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, pyrotechnici krajských zásahových jednotek jsou oprávněni dle potřeby při zákroku využít průlomové pyrotechnické prostředky pro vytvoření vstupu skrze obvodové zdi budov, k násilnému otevření dveří či oken a dopravních prostředků. Při řešení krizové situace jsou oprávněni vykonávat pyrotechnickou činnost při krizovém trhání. Před zákrokem a během něj mohou provádět pyrotechnické prohlídky stupně ohrožení 5 až 2. V poslední

⁴¹ Zásahová jednotka Moravskoslezského kraje: *Pyrotechnici*. Online. Dostupné z: Intranet Policie ČR [citováno 2023-11-16].

řadě jsou oprávněni k ničení selhaného nebo nevybuchlého materiálu použitého při výcviku nebo zákroku v rámci příslušného útvaru policie.⁴²

3.3.5 Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení

Výběrové řízení ke krajské zásahové jednotce se může v několika aspektech mírně lišit dle potřeb konkrétní krajské zásahové jednotky. Může se do něj přihlásit policista, který je ve služebním poměru minimálně tři roky a úspěšně splnil služební zkoušku. Před vykonáním fyzických testů musí předložit potvrzení o zdravotním vyšetření pro zdravotní skupinu 1A, již provádí služební lékař, a podstoupit psychologické vyšetření. Policista musí splnit fyzické testy pro podskupinu 1D; tyto testy upravuje závazný pokyn policejního prezidenta č.100/2012. Fyzický test obsahuje přitahy na hrazdě, sedy-lehy na čas, celomotorický test v čase dvou minut, člunkový běh, běh na vzdálenost 3 km a plavání na vzdálenost 200 m. Součástí výběrového řízení je podstoupení zátěžového testu podle pokynu policejního prezidenta č.34/2015 zmíněného ve čl.22. Ten prověřuje fyzickou a psychickou odolnost a přezkuzuje speciální dovednosti uchazečů. Tento zátěžový test absolvuje policista během stáže u dané krajské zásahové jednotky. Obsah a průběh zátěžového testu se nezveřejňuje z důvodu psychologického diskomfortu uchazeče, neboť on neví, co ho čeká.

Po absolvování výše uvedených vyšetření a fyzických testů se přistupuje k závěrečnému pohovoru před velitelem zásahové jednotky a komisí. Následně se na základě výsledků testů a pohovoru rozhodne o přijetí nebo nepřijetí k zásahové jednotce a výběrové řízení pro uchazeče končí.

Během výkonu služby a výcviků u zásahové jednotky si vedoucí zásahové jednotky tipuje v rámci družstev možné uchazeče na pozici pyrotechnika. Předpokladem vyslání policisty do pyrotechnického kurzu „ZPK-N“ je zručnost, technické nadání, psychická vyrovnanost, dosažené vysokoškolské vzdělání

⁴² Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje pyrotechnická činnost (pyrotechnická směrnice), příloha č.8

minimálně v bakalářském studijním programu (výhodou je technicky nebo chemicky zaměřený obor) a studijní předpoklady ke splnění pyrotechnického kurzu. Zároveň je při výběru policisty důležitá jeho osobní iniciativa a zájem o pyrotechnickou problematiku.

Policistovi zařazenému na pozici pyrotechnika s platným pyrotechnickým oprávněním přísluší služební hodnost komisař s hodnostním označení poručík.

3.3.6 Vybavení pyrotechnického pracoviště

Základní vybavení pyrotechnika je určeno především k zajištění bezpečnosti při práci s výbušninami. S vybavením musí být pyrotechnik schopen bezpečně vyhledat, detekovat, identifikovat a zneškodnit nalezenou munici. Do základního vybavení lze zařadit ruční svítilnu, ruční detektor kovů, kleště na rozbušky, roznětnice, destrukční zařízení na principu vodního paprsku, teleskopické zrcátko s přísvitem.

Speciální vybavení pyrotechnika zásahové jednotky je možno rozdělit do skupiny průlomových pyrotechnických prostředků a prostředků určených ke krizovému trhání.

Průlomové pyrotechnické prostředky lze rozdělit na průmyslově a improvizovaně vyráběné. Průmyslově vyráběné jsou standardně nakupovány Policií České republiky od certifikovaných výrobců a dodavatelů. Výrobce těchto prostředků v České republice je například pardubická firma Explosia. Improvizované prostředky jsou zhotoveny pyrotechnikem zásahové jednotky podle charakteru zákroku a odstranění překážky. Například zhotovením dřevěného rámu na rozměr okna nebo dveří, na kterém je umístěna listová nálož nebo bleskovice.

Průlomové pyrotechnické prostředky:

- **Bleskovice Startline** – průmyslový prostředek určený k přenosu detonační vlny; má různé barevné označení dle obsahu trhaviny;⁴³
- **Listová trhavina SEMTEX PL SE M** – speciální průmyslová trhavina pro zvláštní využití; tloušťka od 0,8 mm do 20 mm; provedení v bílé nebo zelené barvě;⁴⁴
- **Dezintegrátor** – dle obsahu trhaviny lze rozdělit na prostředek určený k průniku pevnými stěnami předmětů, jako jsou kufrы, tašky, batohy, a prostředek k průniku pevnější stěnou předmětů, jakými jsou například sudy nebo dřevěné bedny;⁴⁵
- **Bezpečnostní elektrická rozbuška Že-B** – je vytvořena z hliníkové dutinky, primární a sekundární náplně, elektrické pilule, přenosové složky, z izolovaných měděných vodičů, rozbuškového šroubu a těsnící zátky; díky své konstrukci patří do kategorie rozbušek se střední odolností, využívá se k roznětu náloží trhavin, bleskovic, min a elektricky odpalovaných výbušných nástrah;⁴⁶
- **Ženijní rozbuška „Ž“** - využívá se k vytvoření detonace a k roznětu náloží nebo bleskovic, je velmi citlivá a vybuchuje při úderu, nárazu, tření, deformaci, zahřátí od plamene nebo jiskry;⁴⁷
- **Neelektrická rozbuška SRNA** – zařízení sloužící k přenosu detonační vlny, k okamžitému roznětu náloží, bleskovic, min a výbušných nástrah;

⁴³ Explosia a.s: *Bleskovice*. Online. ©2023-2024. Dostupné z: <https://explosia.cz/produkty/trhaviny/bleskovice/> [citováno 2023-01-16].

⁴⁴ Explosia a.s: *Speciální produkty*. Online. ©2023-2024. Dostupné z <https://explosia.cz/produkty/specialni-vyroby/specialni-produkty/> [citováno 2023-01-16].

⁴⁵ Explosia a.s: *Speciální produkty*. Online. ©2023-2024. Dostupné z <https://explosia.cz/produkty/specialni-vyroby/specialni-produkty/> [citováno 2023-01-16].

⁴⁶ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁŇ, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str.141

⁴⁷ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁŇ, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str.140

k roznětu dochází mechanickou úderníkovou roznětnicí; skládá se z detonační trubice obsahující tenkou vrstvu trhaviny, která přenáší detonační vlnu bez zničení trubice;⁴⁸

- **Ohebná kumulativní nálož RAZOR** – je na bázi plastické trhaviny SEMTEX a určená převážně k řezání kovových konstrukcí a materiálu; vyrábí se v délce 1 nebo 2 metry v trojúhelníkovém tvaru, existuje několik typů podle parametrů výrobce;⁴⁹
- **plastická trhavina Semtex 10** – díky plasticitě a tvarovatelnosti lze tuto trhavinu využít při trhacích pracích, ale i k vytváření tvarových náloží; detonační rychlost 7 200 m/s; složení trhaviny je srovnatelné s vojenskou plastickou trhavinou P1 Np 10.⁵⁰

Prostředky určené ke krizovému trhání:

- **PN-14 a PN-4** – viz subkapitola č. 5.6 Vybavení pyrotechnického pracoviště Útvaru rychlého nasazení;
- **UTN-2 a UTN-600** – viz subkapitola č. 5.6 Vybavení pyrotechnického pracoviště Útvaru rychlého nasazení;
- **Tritolové náložky** – tyto náložky se využívají dle použité hmotnosti jako počínové náložky k iniciaci munice, k likvidačním pracím munice, jako trhací složka protipěchotních min, k sestavování různých trhacích náloží; dostatečné množství této náložky lze užít například i k likvidaci mostních pilířů; většinou se jedná o náložky válcovitého tvaru o různých rozměrech⁵¹, výhodou těchto náloží je vysoká stálost, nevýhoda pak vysoká toxicita; kvůli tomuto faktoru se od používání postupně upouští.

⁴⁸ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁŇ, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str.142

⁴⁹ Explosia a.s: *Speciální produkty*. Online. ©2023-2024. Dostupné z <https://explosia.cz/produkty/specialni-vyrobky/specialni-produkty/> [citováno 2023-01-16].

⁵⁰ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁŇ, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str.136

⁵¹ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁŇ, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str.135

3.3.7 Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků

Po úspěšném výběrovém řízení policisty a jeho ustanovením na služební místo u krajské zásahové jednotky je vybraný policista vyslán služebním funkcionářem k absolvování základního pyrotechnického kurzu „ZPK-N“ v délce tří měsíců. Poté musí policista dále absolvovat specializační pyrotechnický kurz pro průlomovou pyrotechniku a krizové trhání v délce jednoho měsíce. Oba pyrotechnické kurzy musí policista splnit před zkušební komisí se závěrečným hodnocením „splnil“. Ani pak pyrotechnik není oprávněn k samostatnému výkonu pyrotechnických prací. Aby mohl nový pyrotechnik provádět pyrotechnické práce samostatně, musí šest měsíců vykonávat pyrotechnickou činnost pod vedením zkušeného pyrotechnického pracovníka útvaru, ve kterém působí.

Před uplynutím doby platnosti oprávnění, které je pět let, musí pyrotechnik absolvovat pyrotechnický kurz prolongace pyrotechnického oprávnění. Aby splnil jeho požadavky, musí se účastnit minimálně čtyř specializačních praktických výcviků v ničení munice, jež organizuje Pyrotechnická služba PČR na stálé trhací jámě na Ralsku. Ověřují se teoretické znalosti a praktické dovednosti pyrotechnika před zkušební komisí Pyrotechnické služby. Splněním kurzu prolongace oprávnění se pyrotechnikovi prodlužuje oprávnění na dalších pět let.⁵²

Tímto však vzdělávání pyrotechniků krajských zásahových jednotek nekončí. Pyrotechnici se navíc účastní instrukčně metodických zaměstnání v podobě několikadenních soustředění v případě, že je potřeba pyrotechniky doškolit nebo již získané znalosti prohlubovat a zdokonalovat.

3.3.8 Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností

Jelikož se jedná o neveřejnou informaci nebude zde statistický přehled výkonu pyrotechnických činností této jednotky uveden.

⁵² Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), příloha č.3

3.4 Speciální jednotka Temelín

3.4.1 Historie útvaru

Od začátku provozu Jaderné elektrárny Temelín zajišťovala bezpečnost této elektrárny zásahová jednotka Jihočeského kraje. Roku 2011 se rozdělila na dvě části – vznikla jednotka pro ochranu Jaderné elektrárny Temelín, která zajišťuje pohotovostní ochranu. V roce 2013 se jednotka pro její ochranu změnila na Speciální jednotku Temelín.

Speciální jednotka Temelín byla zřízena na základě pokynu policejního prezidenta č. 34 ze dne 19. února roku 2015, jímž se upravuje činnost zásahových jednotek a jednotek pro ochranu jaderných elektráren. Dle článku 2, odstavec 2 může být jednotka pro ochranu jaderné elektrárny zřízena v tom krajském ředitelství policie, na jehož teritoriálním území se nachází jaderná elektrárna.⁵³

3.4.2 Organizační struktura

Jelikož se jedná o Speciální jednotku Temelín zřízenou v rámci působnosti krajského ředitelství Jihočeského kraje na základě uvedeného pokynu policejního prezidenta, je organizační struktura odlišná od útvarů s celorepublikovou působností, které podléhají Policejnímu prezidiu ČR. Organizační struktura vypadá následovně. Na vrcholku organizační struktury se nachází Policejní prezidium ČR, tomuto prezidiu podléhá celkem čtrnáct krajských ředitelství Policie ČR. Jaderná elektrárna Temelín se nachází v územní působnosti krajského ředitelství Policie Jihočeského kraje. Krajské ředitelství Policie Jihočeského kraje řídí ředitel, jemuž je podřízen náměstek pro vnější službu. Náměstkovi pro vnější službu podléhá činnost jeho kanceláře, operačního odboru, odboru služby pořádkové policie, odboru služby pro zbraně a bezpečnostní materiál, odboru

⁵³ Pokyn policejního prezidenta č.34/2015, kterým se upravuje činnost zásahových jednotek a jednotek pro ochranu jaderných elektráren

cizinecké policie, odboru služby dopravní policie, krajská zásahová jednotka a Speciální jednotka Temelín.

V případě organizační struktury této jednotky v Temelíně se postupuje obdobně jako u jednotlivých krajských zásahových jednotek. Rozdíl ve struktuře krajské zásahové jednotky a Speciální jednotky Temelín je ve složení zásahového družstva. V rámci systematizovaných míst Speciální jednotky Temelín jsou zastávána následující strukturální místa: vedoucí, zástupce vedoucího, instruktoři služební přípravy a výcviku, vedoucí skupin, pyrotechnici a policisté pro speciální činnost. Činnost pyrotechnika však není vykonávána dle pokynu policejního prezidenta č. 34/2015, kterým se upravuje činnost zásahových jednotek a jednotek pro ochranu jaderných elektráren, ale dle závazného pokynu policejního prezidenta č. 75/2014, jímž se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice) čl. 6. Pyrotechnik zastává funkci výkonu pyrotechnických prací v rámci pyrotechnické ochrany objektů, prostor a osob.

3.4.3 Činnost útvaru a pyrotechnické práce

Speciální jednotka Temelín zajišťuje nepřetržitou pohotovostní ochranu a specializovanou bezpečnostní ochranu Jaderné elektrárny Temelín. Provádí prvotní zásah proti teroristickému útoku směřujícímu na jadernou elektrárnu nebo na její součásti do doby převzetí zákroku Útvarem rychlého nasazení, poté je jednotka podřízena veliteli Útvarem rychlého nasazení. Speciální jednotka provádí zákrok za situace, kdy tento zákrok nesnese odkladu za předpokladu ohrožení života, zdraví osob nebo majetku. Pokud je útok veden v blízkosti elektrárny na kritické prvky infrastruktury elektrického vedení České republiky, je jednotka oprávněna provést opatření proti tomuto útoku. Pokud rozhodne ředitel, kterému jednotka podléhá, je možné tuto jednotku nasadit k plnění úkolů krajské zásahové jednotky.⁵⁴

⁵⁴ Pokyn policejního prezidenta č.34/2015, kterým se upravuje činnost zásahových jednotek a jednotek pro ochranu jaderných elektráren, čl. 2, odst. 2, 7, 8.

Úkolem Speciální jednotky Temelín v rámci pyrotechnických prací je provádět pyrotechnickou činnost s potřebami výkonu služby, jež zabezpečuje nezbytná opatření a úkoly související s nálezy podezřelých předmětů a nástražných výbušných systémů v bezprostřední blízkosti nebo uvnitř Jaderné elektrárny Temelín.

3.4.4 Oprávnění pyrotechniků

Pyrotechnik zařazený u Speciální jednotky Temelín je oprávněn k výkonu pyrotechnických prací pro pyrotechnickou ochranu v rozsahu oprávnění s prováděním bezpečnostních opatření a zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a osob. Pyrotechnici jsou oprávněni provádět pyrotechnické prohlídky při stupni ohrožení 5 až 2, zjišťovat, zda nalezené předměty nemají povahu podezřelého předmětu nebo nástražného výbušného zařízení. Dále jsou oprávněni provést prvotní úkony při nálezů munice, výbušnin nebo výbušných předmětů. Následně mají tyto předměty identifikovat a stanovit jejich nebezpečnost. A v poslední řadě jsou oprávněni likvidovat selhaný a nevybuchlý výzbrojní majetek užitý při zákroku nebo výcviku.⁵⁵

3.4.5 Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení

Výběrové řízení začíná jeho vyhlášením. Do výběrového řízení se mohou přihlásit policisté, kteří mají splněnu služební zkoušku a jsou ve služebním poměru u Policie České republiky minimálně tři roky. Následně musí policista, mající zájem účastnit se tohoto výběrového řízení absolvovat vstupní fyzické testy pro podskupinu 1D. Obsah těchto testů uvádí závazný pokyn policejního prezidenta č. 100/2012. Další část výběrového řízení tvoří psychologické vyšetření, které spočívá v souboru otázek, jež mají za úkol prověřit psychickou připravenost uchazeče. Dále se absolvuje zdravotní vyšetření pro zdravotní skupinu 1A, což provádí služební lékař ve zdravotnickém zařízení. V poslední řadě je nutno splnit

⁵⁵ Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), příloha č.8

stejně jako uchazeči ke krajské zásahové jednotce zátěžový test dle pokynu policejního prezidenta č. 34/2015 čl.22. Výběrové řízení končí pohovorem se služebním funkcionářem. Ten výběrové řízení uzavře rozhodnutím přijat nebo nepřijat.

Pro zařazení přijatého policisty ke Speciální jednotce Temelín na pozici pyrotechnika je zapotřebí, aby policista měl ukončené vysokoškolské vzdělání minimálně v bakalářském studijním programu. Služební funkcionář následně vybraného policistu vyšle k absolvování základního pyrotechnického kurzu „ZPK-N“ a po jeho ukončení pak k absolvování specializačního pyrotechnického kurzu pro ochranu objektů, prostor a osob. Po absolvování specializovaného kurzu pyrotechnik začínající u této jednotky není oprávněn k samostatnému výkonu pyrotechnické činnosti. K tomu, aby mohl začínající pyrotechnik pyrotechnickou práci provádět samostatně, musí vykonávat pyrotechnickou činnost pod dohledem zkušeného pyrotechnika po dobu šesti měsíců v útvaru, kde působí.

3.4.6 Vybavení pyrotechnického pracoviště

Ochranné prostředky jsou základním vybavením, kterým pyrotechnik u Speciální jednotky Temelín disponuje. Tvoří je balistická přilba, balistická vesta, balistická ochrana končetin, balistický štít a balistická přikrývka MPBS.

Ruční detektory kovů detekují kovové částice výbušnin, munice nebo nástražných výbušných zařízení. Ty využívají pyrotechnici k prozkoumání předmětů, pod obal využívají endoskop. Ke své činnosti při zhoršených světelných podmínkách mají k dispozici též svítilnu. V rámci pyrotechnických prohlídek používají teleskopické zrcátko pro náhled pod vozidla.

Prostředky používané při odstupné manipulaci tvoří soubor lan, karabin, kladek, háčků. Slouží k přemisťování předmětů nebo manipulaci s nimi.

Souprava pro detekci výbušnin DETEX se skládá z celkem šesti činidel sloužících k odhalování výbušnin na základě nitroaromátů, nitraminů, nitroesterů, dusičnanů, chlorečnanů a na základě organických peroxidů, které jsou převážně

obsaženy v improvizovaných směsích. Detekce se provádí nanesením vzorku stěrem na testovací papírek (například ze zipů, knoflíků, madel zavazadel, platebních prostředků, lidské kůže, oblečení atd.), poté se aplikuje tekuté činidlo. V případě přítomnosti výbušné látky dojde ke zbarvení. Nespornou výhodou této soupravy je její okamžité použití.⁵⁶

Elektronický a filmový dozimetr slouží k detekci a měření dávek a dávkových příkonů ionizačního záření. V zařízení se nacházejí celkem tři křemíkové diody, z nichž každá reaguje na jiné záření a energii. Zařízení lze nastavit na alarm. Pokud ionizující záření překročí nastavenou hodnotu, spustí se vizuální a zvuková signalizace.⁵⁷ Nejběžněji se k osobní dozimetrii využívá filmový dozimetr, jehož základem je světlotěsně zabalené políčko fotografického filmu. Při průchodu ionizačního záření film zčerná. Podle záření je méně nebo více začerněn. Intenzita zbarvení se poté fotometricky vyhodnocuje a tím se zjišťuje dávka záření vstřebaná organismem.⁵⁸

V rámci elektrárny Temelín se využívají technické prostředky určené k odhalování a detekci nebezpečných předmětů.

Detekční rám je určený především k detekci zbraní, ale v jisté míře i k detekci kovových částí roznětných systémů nástražných výbušných zařízení. Rám je tvořen ze dvou cívek v protilehlých sloupech, z nichž jeden vysílá signál a druhý signál přijímá.⁵⁹

⁵⁶ Svaz chemického průmyslu ČR: *Souprava pro detekci výbušnin DETEX*. Online. 4.11.2021. Dostupné z: <https://www.schp.cz/info/souprava-pro-detekci-vybusnin-detex> [citováno 2024-01-17].

⁵⁷ HAVRÁNKOVÁ, Renata; KOC, Josef; TOMÁŠEK, Milan; SINGER, Jan; NAVRÁTIL, Leoš et al. *Possibilities of electronic personal dosimetry in Nuclear Plant Temelín*. Online. Kontakt. 2005, vol. 7, iss. 3-4, p. 356-359. Dostupné z: <https://kont.zsf.jcu.cz/pdfs/knt/2005/03/30.pdf>. [cit. 2024-02-29].

⁵⁸ Skupina ČEZ, *Detektory, Filmový dozimetr*. Online. 2005. Dostupné z: <https://www.cez.cz/edee/content/microsites/urychl/k22.htm> [citováno 2024-01-22].

⁵⁹ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁŇ, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str.193

Stacionární RTG zařízení je v podstatě pevné rentgenové zařízení s pohyblivým pásem určené ke kontrole zavazadel či jiných předmětů. Využívá různé druhy fyzikálních zobrazovacích metod, jakými jsou zpětný rozptyl, počítačová tomografie nebo rentgenová difrakce. Rentgenové zařízení se skládá ze zdroje rentgenového záření a detekční části. Detekční část převádí dopadající záření na elektrické signály a ty jsou pak viditelné na zobrazovacím zařízení (monitor, TV).⁶⁰

Ionscan 600 od americké firmy Smith Detection je přenosné zařízení sloužící k detekci a identifikaci stopového množství výbušniny. Přístroj je schopný identifikovat vojenské i podomácku vyrobené výbušniny, ale i omamné psychotropní látky. Zařízení využívá iontovou mobilní spektrometrii, která neobsahuje radioaktivní záření. Detekce látek se provádí pomocí citlivého papírku, jímž se otře povrch zkoumaného předmětu. Ten se poté vloží do zařízení a to následně vyhodnotí, zda se jedná, nebo nejedná o částice výbušniny nebo drog.⁶¹

Přenosné měřiče ionizujícího záření se používají k detekci předmětů, v nichž by mohly být použity radioaktivní látky.

3.4.7 Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků

Po úspěšném výběrovém řízení policisty a jeho ustanovení na služební místo u Speciální jednotky Temelín je vybraný policista vyslán služebním funkcionářem k absolvování základního pyrotechnického kurzu „ZPK-N“ v délce tří měsíců. Po jeho absolvování musí policista dále absolvovat specializační pyrotechnický kurz pro ochranu objektů, prostorů a osob v délce jednoho měsíce. Požadavky obou kurzů musí policista splnit před zkušební komisí se závěrečným hodnocením „splnil“. Samotným absolvováním těchto dvou kurzů však ještě není pyrotechnik oprávněn k samostatnému výkonu pyrotechnických prací. Aby mohl začínající pyrotechnik provádět pyrotechnické činnosti samostatně, musí šest měsíců provádět

⁶⁰ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁŇ, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str.151-152

⁶¹ Smith Detection: *IONSCAN 600 Portable explosives and narcotics trace detector*. Online. ©2024. Dostupné z: <https://www.smithsdetection.com/products/ionscan-600/>. [citováno 2024-01-17].

pyrotechnickou činnost pod dohledem zkušeného pyrotechnického pracovníka útvaru, pod kterým působí.

Po uplynutí doby platnosti oprávnění, tedy po pěti letech, musí pyrotechnik absolvovat kurz prolongace pyrotechnického oprávnění. Aby jej splnil, musí se pyrotechnik zúčastnit minimálně čtyř specializačních praktických výcviků k ničení munice, což organizuje Pyrotechnická služba PČR na stálé trhací jámě na Ralsku. Výcvikem jsou ověřeny teoretické znalosti a praktické dovednosti pyrotechnika za účasti zkušební komise pyrotechnické služby. Splněním tohoto kurzu prolongace se oprávnění pyrotechnikovi prodlužuje na dalších pět let.⁶²

Pyrotechnici se dále v rámci svého vzdělávání účastní speciálních instrukčně zaměřených zaměstnání, společných výcviků s jinými útvary policie a vlastních výcviků pyrotechniků v rámci Speciální jednotky Temelín. Vzdělání pyrotechniků je také závislé na vlastní iniciativě a sebevzdělávání v pyrotechnické problematice.

3.4.8 Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností

Autorovi se nepodařil získat statistický přehled výkonu pyrotechnických činností Speciální jednotky Temelín, tudíž nebude zde uveden. Osobním dotazováním bylo zjištěno, že pyrotechnická činnost této jednotky je v řádech jednotek ročně.

⁶² Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), příloha č.3

3.5 Ředitelství služby cizinecké Policie České republiky

3.5.1 Historie útvaru

Období od roku 1945

Po ukončení 2. světové války v květnu roku 1945 zastával činnost v prostoru státních hranic Pohotovostní pluk 1 národní bezpečnosti a jednotlivé úkoly v prostorách hranic realizovala tzv. finanční stráž. Úkolem útvaru bylo zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti v pohraničí. Organizačně se tento pluk řadil do Hlavního velitelství Sboru národní bezpečnosti. Roku 1946 proběhla reorganizace a útvar se změnil na Pohraniční útvar SNB 9600. Od dubna 1946 do května 1947 byl zřízen samostatný pluk SNB „Slovensko“. Pluk měl strážit hranice proti neoprávněnému přechodu státních hranic Československa ze slovenského území. Působnost finanční stráže byla v roce 1947 po přijetí z. č. 149/1947 Sb. o národní bezpečnosti a z. č. 275/1948 Sb., přenesena v celním pohraničním pásmu na Sbor národní bezpečnosti, který dočasně podléhal Ministerstvu národní obrany. V probíhající reorganizaci Sboru národní bezpečnosti roku 1949 vzniklo samostatné Velitelství Pohraniční stráže, které spadalo přímo pod ministerstvo vnitra.

Útvary plnící úkoly cizinecké problematiky a agendy o hlášení obyvatelstva působily na místních policejních stanicích až do roku 1965. Vznikem federativního uspořádání státu byla integrována právní úprava o pobytu cizinců do celorepublikové působnosti a podřízena Federálnímu ministerstvu vnitra. V roce 1970 vznikla Správa pasů a víz FMV, která kromě řešení cizinecké problematiky také vydávala cestovní pasy českým občanům, a to v kompetenci centrálního orgánu. V rámci každého kraje vznikl odbor pasů a víz a na úrovni okresů pak oddělení pasů a víz.

Období od roku 1990 do roku 1999

S politickými změnami v roce 1989 se výrazně změnila činnost každého útvaru policie. Útvary, které řešily vstup a pobyt cizinců na území

republiky, zajišťovaly ochranu státních hranic, jelikož nastala situace, kdy došlo k volnému pohybu osob a volnému cestování. Kromě toho se rozdělily státní hranice na vnější, tvořené pozemní, vodní a říční hranicí, a vnitřní. Tyto se po Schengenské dohodě nacházejí na mezinárodních letištích. V roce 1990 vznikly dva nové samostatné útvary, a to Úřad FMV pro cizineckou a pasovou službu a Hlavní velitelství Pohraniční stráže. Následujícím rokem byl přijat z. č. 333/1991 Sb., o Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie, které se staly součástí Federálního policejního sboru. Zmíněný zákon zrušil z. č. 69/1951 Sb., včetně dřívější Pohraniční stráže. Zrušením tohoto útvaru skončila militantní forma střežení státních hranic s Rakouskem a z části i s Německem.

Koncem roku 1992 došlo ke zrušení Federálního policejního sboru a od začátku roku 1993 převzala jeho činnost a úkoly Policie České republiky. Součástí policejního prezidia se stal nový útvar, a to Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie, který vznikl sloučením původních úřadů. Na hraničních přechodech vznikly referáty cizinecké policie, ve vnitrozemí pak oddělení cizinecké a pasové služby a oddělení pohraniční policie. V rámci kraje byly zřízeny odbory cizinecké a pohraniční policie. Zrušilo se liniové řízení a zavedlo řízení teritoriální. Vývoj a činnost cizinecké policie se dále odvíjely s rostoucím počtem přílivu cizinců do Evropy na konci 90. let a s přípravou České republiky na vstup do Evropské unie. Evropská komise poukázala na nedostatky státu pro vstup do EU. Jedním z nedostatků byla i ochrana státních hranic. Proto byl zřízen v roce 2000 nový specializovaný útvar služby cizinecké a pohraniční policie s celostátní působností. Ve shodě s usnesením vlády č. 733/2000 ze dne 19. července 2000 došlo začátkem roku 2002 k organizační změně a opětovně byl vytvořen liniově řízený útvar s celorepublikovou působností, se samostatným ředitelstvím a sedmi oblastními ředitelstvími služby cizinecké policie.

Období vstupu České republiky do Evropské unie

Česká republika vstoupila do Evropské unie dnem 1. května 2004. Tímto vstupem se rychlým tempem začala rozvíjet mezinárodní spolupráce. Na vnitřních hranicích byla vybudována společná mezinárodní pracoviště, provádějí se společné

policejní hlídky, dle Dublinského nařízení se realizuje předávání a přebírání žadatelů o mezinárodní ochranu, Policie České republiky se mezinárodně zapojuje do společných misí v boji proti nelegální migraci v rámci agentury FRONTEX. V období vstupu do Evropské unie začalo Ministerstvo zahraničních věcí ČR vysílat policisty na pozici imigračních důstojníků pro doklady a migraci na zastupitelské úřady České republiky v cizině. Do legislativy byly přijaty úpravy právního řádu v oblasti vízové politiky, povolování vstupu a pobytu občanů Evropské unie včetně jejich rodinných příslušníků ze třetích zemí. Policie České republiky se začala postupně napojovat na evropské informační systémy a v této souvislosti si vytvářet svou vlastní informační strukturu.

Období vstupu do Schengenu

Významným milníkem v činnosti cizinecké policie bylo začlenění České republiky do Schengenu, kterému předcházelo přijetí a provádění schengenského acquis. Přijetí výrazně ovlivnilo činnost samotné policie, především pak úkoly a organizační strukturu ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie. Prosincem roku 2007 došlo ke zrušení kontrol na vnitřních hranicích, byla zrušena ochrana zelené hranice a přijata kompenzační opatření. V rámci organizační struktury se rušila oddělení pohraniční policie. Ředitelství se změnilo na Ředitelství služby cizinecké policie, oblastní ředitelství na oblastní ředitelství cizinecké policie, vznikly nové inspektoráty cizinecké policie na vnější schengenské hranici na mezinárodních letištích, které byly integrovány do struktury ředitelství služby cizinecké policie. Takto vypadající organizační struktura byla platná až do konce roku 2010. Legislativní změny cizineckého zákona přinesly převedení působnosti v rozhodování o trvalém pobytu cizinců z ředitelství cizinecké policie na Ministerstvo vnitra a odbor azylové a migrační politiky.

Období od roku 2011

Začátkem roku 2011 nastala další organizační změna, současně se změnou cizineckého zákona. Rozhodování o trvalých pobytech cizinců přešla do kompetence Ministerstva vnitra – odboru azylové a migrační politiky. Ředitelství

služby cizinecké policie se stalo útvarem s celorepublikovou působností. Opět bylo zrušeno liniové řízení a přešlo se znovu na řízení teritoriální. V organizační struktuře Policie ČR tak vznikl v každém krajském ředitelství nový odbor cizinecké policie se svou strukturou, která je do dnes platná.⁶³

Pyrotechnickou činnost v rámci Ředitelství služby cizinecké Policie České republiky vykonávají pyrotechnici služebně zařazení do inspektorátu cizinecké policie. Inspektoráty se nacházejí na mezinárodních letištích v Praze-Ruzyni, Pardubicích, Brně-Tuřanech, Ostravě-Mošnově, Karlových Varech a v Českých Budějovicích.

3.5.2 Organizační struktura

Mezinárodní letiště Václava Havla v Praze – Ruzyně se jako odbor dělí na následující oddělení.

Organizační oddělení

Organizační oddělení řídí vedoucí a v jeho nepřítomnosti jeho zástupce. Pod toto oddělení spadá stálá služba inspektorátu, která koordinuje a řídí všechny hlídky v působnosti inspektorátu. Úsek informačních technologií zodpovídá za bezporuchový provoz informačních systémů a výpočetní techniky a provádí jejich servis. Hospodářsko-správní úsek zajišťuje administrativu a obstarává materiální zabezpečení inspektorátu, tedy jedná se o ekonomický úsek. Úsek analýzy rizik vykonává specifickou činnost v rámci vyhodnocování informací důležitých pro ochranu před protiprávními činy. Public relations (PR) úsek se stará o propagaci a náborovou kampaň ve spolupráci s Letištěm Praha a.s., jedná se o úsek prezentující činnost inspektorátu v rámci sociálních sítí, televize atd.

Oddělení mobilního zásahu

Oddělení plní úkoly v oblasti ochrany při zabezpečování veřejného pořádku, vnější hranice státu, civilního leteckého provozu a dohlíží nad bezpečností v prostorách

⁶³ SMETANA, Miloslav. *Činnost cizinecké policie I*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-526-4. str. 15-21.

letišť. Policisté zařazení do tohoto oddělení jsou speciálně vycvičeni v taktice zákroků na palubách letadel a ve střelecké přípravě. Toto oddělení zastává funkci malé zásahové jednotky v místní působnosti letišť. K práci v této jednotce je zapotřebí absolvovat speciální výběrové řízení, vyžaduje se vysoká fyzická zdatnost.

Oddělení speciálně kynologických činností

Výkon služby oddělení zabezpečují služební kynologové se svými psy speciálně vycvičenými na vyhledávání a označování výbušnin a návykových látek. Na oddělení dále slouží psovodi s všestranným využitím, jejichž úkolem je ochrana státní hranice, civilního letectví, osob, veřejného pořádku na letišti a v zařízení pro zajištění cizinců Bělá Jezová.

Oddělení správního a trestního řízení

Oddělení zabezpečuje výkon v rámci správního, trestního, přestupkového a azylového řízení včetně zpracování zjištěných trestných činů ve zkráceném přípravném řízení dle trestního řádu. Na základě zákona o pobytu cizinců na území České republiky jsou oprávněni zadržet cestovní doklady podle §117 zmíněného zákona.

Územní oddělení

Působnost územního oddělení je ve vymezeném služebním obvodu, který tvoří území inspektorátu. Územní oddělení plní úkoly pořádkové policie na úseku ochrany veřejného pořádku, dále dohled nad silničním provozem, nad ochranou hranic, pobytovými kontrolami cizinců, vše v rámci boje s kriminalitou. Výkon těchto činností je zabezpečen dozorčí službou, hlídkovou a obchůzkovou činností a v rámci místní, funkční a věcné příslušnosti inspektorátu vedou její příslušníci trestní řízení.

Oddělení hraniční a pobytové kontroly

Oddělení svými pracovníky zajišťuje ochranu vnější hranice a pobytové a hraniční kontroly, jejichž cílem je odhalit a zabránit neoprávněnému překročení vnější

hranice pomocí cizích, pozměněných, padělaných či neplatných dokladů. Do činnosti tohoto oddělení lze zařadit i vydávání cestovních víz nebo výjezdních příkazů.

Oddělení ochrany letiště

Policisté zařazení na oddělení ochrany letiště vykonávají svou činnost ve čtyřiaadvacetihodinových směnách kvůli zachování nepřetržitého provozu. Svou činnost policisté vykonávají formou pěší hlídky nebo autohlídky. Oddělení plní úkoly na úseku ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti civilního leteckého provozu včetně dohledu nad provozem na pozemních komunikacích. Vykonávají kontrolu odložených předmětů nacházejících se v prostorách letiště. Provádějí eskortní činnost zajištěných osob a doprovody pro Správu uprchlických zařízení MVČR.⁶⁴

Oddělení pyrotechnických činností

Zajišťuje výkon pyrotechnických činností v prostorách mezinárodního letiště a v jeho okolí, kde vyhledává podezřelé předměty a provádí neodkladné preventivní úkony na místě nálezu takového předmětu nebo výbušniny. Do činnosti oddělení spadá také provádění pyrotechnického dohledu při bezpečnostních akcích, které souvisejí s ohrožením bezpečnosti civilní letecké přepravy. Dále provádí bezpečnostní prohlídky zavazadel a dopravních prostředků za účelem zajištění nelegálního převážení zbraní, střeliva, trhavin, radioaktivního materiálu a dalších předmětů, jež by mohly ohrozit leteckou přepravu. Dalším úkolem jsou pyrotechnické preventivní prohlídky zavazadel a předmětů, které neprošly rentgenovou kontrolou.⁶⁵

⁶⁴ Pokyn vedoucího Inspektorátu cizinecké policie letiště Praha-Ruzyně Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 29. srpna 2022, o plnění základních úkolů činnosti Inspektorátu cizinecké policie letiště Praha-Ruzyně.

⁶⁵ SMETANA, Miloslav. *Činnost cizinecké policie I*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-526-4. str.38-39.

3.5.3 Činnost útvaru a pyrotechnické práce

Činnost inspektorátu cizinecké policie je především plnit úkoly dané předpisy Evropské unie nebo úkoly vyplývající z mezinárodních smluv. Na hraničním přechodu rozhoduje ve věcech souvisejících s vízovou problematikou. Ve věcech cizinců rozhoduje o správním vyhoštění, jejich zadržení a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Ve veřejném prostoru mezinárodního letiště provádějí policisté inspektorátu pobytové kontroly cizinců, zda se zde nacházejí oprávněně a splňují podmínky pro pobyt na území České republiky. Útvar kontroluje import a export zbraní, střeliva a přepravovaného zboží. Odhaluje, oznamuje a projednává přestupky a plní úkoly v trestním řízení ve vymezeném rozsahu.

V rámci pyrotechnických činností pyrotechnici zajišťují odborný dohled při bezpečnostních akcích, kdy může dojít k ohrožení bezpečnosti civilní letecké přepravy. Provádějí prohlídky dopravních prostředků a zavazadel v souvislosti s nelegální přepravou zbraní, střeliva, trhavin, radioaktivního materiálu a dalších předmětů, jež by mohly ohrozit bezpečnost letecké přepravy. Dále uskutečňují prohlídky podezřelých předmětů a neodkladná preventivní opatření na místě nálezu výbušniny nebo nástražného výbušného zařízení.⁶⁶

3.5.4 Oprávnění pyrotechniků

Pyrotechnik zařazený u Ředitelství služby cizinecké policie je oprávněn k výkonu pyrotechnických prací pro pyrotechnickou ochranu v prostoru mezinárodních letišť v rozsahu oprávnění s prováděním bezpečnostních opatření a zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a osob. Pyrotechnici jsou oprávněni provádět pyrotechnické prohlídky při stupni ohrožení 5 až 2, zjišťovat charakter nalezených předmětů, zdali nemají povahu podezřelého předmětu nebo nástražného výbušného zařízení. Dále jsou oprávněni provést prvotní úkony při nálezu munice,

⁶⁶ SMETANA, Miloslav. *Činnost cizinecké policie I*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-526-4. str.39

výbušnin nebo výbušných předmětů. Následně jsou oprávněni tyto předměty identifikovat a stanovit jejich nebezpečnost. A v poslední řadě jsou oprávněni likvidovat selhaný a nevybuchlý výzbrojní majetek užitý při zákroku nebo výcviku.⁶⁷

3.5.5 Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení

Výběrové řízení se vyhlašuje na služební místo pyrotechnika ve služební hodnosti komisaře s hodnostním označením poručík se zařazením ŘSCP, ICP Praha Ruzyně na oddělení pyrotechnických činností. Podmínkou pro ustanovení na pozici pyrotechnika je vhodný psychologický profil uchazeče.

Uchazeč by měl mít vysoký stupeň osobní odpovědnosti, spolehlivosti a flexibility. Dále pracovně aktivní přístup s vlastní iniciativou a aktivním plněním zadaných úkolů. Za samozřejmé se považují komunikační dovednosti, umění jednat s lidmi a dobré organizační schopnosti. Člen tohoto týmu by měl být schopný samostatné práce. Výhodou je technické vzdělání, aktivní znalost světového jazyka, řidičské oprávnění pro motorová vozidla skupiny B, základní znalost práce na PC. Musí mít odslouženo minimálně 5 let a splnění služební zkoušky.

3.5.6 Vybavení pyrotechnického pracoviště

Endoskop slouží pro prohlídku skrytých dutin nebo nepřístupných prostorů.

Ramanův spektrální analyzátor se používá v praxi pro detekci a identifikaci výbušnin a omamných a psychotropních látek, v zařízení se nachází obsáhlá databáze nejrůznějších látek. Analyzátor vysílá laserový paprsek, který dopadá na zkoumaný předmět a je následně zpětně spektrálně analyzován v zařízení. Přístroj využívá tzv. Ramanův jev.⁶⁸

⁶⁷ Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), příloha č.8

⁶⁸ TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁN, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4. str.187.

Prohlížeč zrcátko využívá pyrotechnik k prohlídkám a průzkumu rizikových prostor. Zrcátko má oválný parabolický tvar, díky němuž je zaručen velký pozorovací úhel, a k teleskopické tyči je připevněn otočným kloubem pro nastavení potřebného úhlu pro pozorování. K zrcátku je možno připevnit LED svítilny a tím využít prohlížeč zrcátko i za špatných světelných podmínek.⁶⁹

Osobní detektor kovů se využívá k detekci kovových částic výbušnin, munice nebo nástražných výbušných zařízení. V této práci pyrotechnikům slouží ruční detektory kovů a k prozkoumávání pod obalem předmětů využívají endoskopu. Ke své činnosti při zhoršených světelných podmínkách mají k dispozici též svítilnu. V rámci pyrotechnických prohlídek používají teleskopické zrcátko pro náhled pod vozidla.

Svítilna nebo reflektor, ty používá pyrotechnik při pyrotechnické prohlídce za ztížených světelných podmínek.

Souprava pro detekci výbušnin DETEX obsahuje šest činidel určených k odhalování výbušnin. Detekce se provádí nanesením vzorku stěrem na speciální testovací papírek, následně se aplikuje tekuté činidlo. V případě přítomnosti výbušné látky dojde ke zbarvení.⁷⁰

Přenosné rentgenové zařízení je sestaveno z rentgenky, tedy zařízení, které vyzařuje rentgenové záření, dále z detektoru, na nějž dopadá rentgenové záření, a ovládacího pultu přístroje. Detektor zároveň slouží jako převaděč rentgenového záření na obraz promítaný na obrazovku.

3.5.7 Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků

Vybraný policista je vyslán služebním funkcionářem k absolvování základního pyrotechnického kurzu „ZPK-N“ v délce tří měsíců. Po absolvování základního

⁶⁹ ESP Euro Security Products: *Detekční zrcátka*. Online. ©1992-2024. Dostupné z: <https://www.euro-security.info/cs/bezpecnostni-zrcadla/detekcni-zrcadla.html>. [citace 2024-01-28].

⁷⁰ Svaz chemického průmyslu ČR: *Souprava pro detekci výbušnin DETEX*. Online. ©4.11.2021. Dostupné z: <https://www.schp.cz/info/souprava-pro-detekci-vybusnin-detex>. [citováno 2024-01-17].

pyrotechnického kurzu je policista delegován na rozšiřující specializační pyrotechnický kurz pro ochranu objektů, prostorů a osob v délce jednoho měsíce. Oba pyrotechnické kurzy musí policista zakončit splněním požadavků před zkušební komisí se závěrečným hodnocením „splnil“. Absolvováním těchto kurzů pyrotechnik ještě není oprávněn k samostatnému výkonu pyrotechnických prací. Aby mohl začínající pyrotechnik provádět pyrotechnické činnosti samostatně, musí šest měsíců konat pyrotechnickou činnost pod dohledem zkušeného pyrotechnického pracovníka útvaru, pod nímž působí.

Před uplynutím doby platnosti oprávnění, které je pět let, musí pyrotechnik absolvovat kurz prolongace pyrotechnického oprávnění. K absolvování kurzu prolongace se musí pyrotechnik účastnit minimálně čtyř specializačních praktických výcviků k ničení munice, což organizuje Pyrotechnická služba na stálé trhavé jámě na Ralsku. Výcvikem jsou ověřeny teoretické znalosti a praktické dovednosti pyrotechnika před zkušební komisí. Splněním tohoto kurzu prolongace oprávnění se pyrotechnikovi prodlužuje oprávnění na nadcházející dobu pěti let.⁷¹ Pyrotechnici se dále v rámci svého vzdělávání účastní speciálních instrukčně zaměřených zaměstnání, společných výcviků s jinými útvary policie vykonávajícími pyrotechnické činnosti a vlastních výcviků. Vzdělání pyrotechniků je také závislé na vlastní iniciativě a sebevzdělávání v pyrotechnické problematice.

⁷¹ Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), příloha č.3

3.5.8 Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Prohlídka předmětů na přítomnost výbušnin (odložená zavazadla, nalezené předměty)	1730	1724	1950	559	579	1223	1217
Prohlídka odbavovaných předmětů označeny bez. službou na podezřelé	408	398	316	159	125	174	109
Prohlídky na výzvu	383	367	374	85	109	245	328
Prohlídky zavazadel RUSH	15595	21438	25210	2325	1564	5447	5732
Prohlídky předmětů neprocházející RTG kontrolou	53	97	41	19	21	22	30
Oznámení o uložení výbušnin	25	3	9	3	19	5	14
Pyro. Prohlídka (SD lel, BA, kontrola perimetru)	3799	3978	3457	1757	2117	2187	1176
Asistence odbavování zájmových let. linek	557	530	584	111	139	351	223

Tabulka 2 - ŘSCP ICP Praha Ruzyně 2017-2023 ⁷²

⁷² Zdroj: Inspektorát cizinecké policie na mezinárodním letišti Praha Ruzyně

3.6 Ochranná služba Policie České republiky

3.6.1 Historie útvaru

Dne 17. dubna 1945 byl při zasedání vlády Národní fronty Čechů a Slováků projednán dokument zvaný „Prozatímní výstavba Ministerstva vnitra a plán práce po pobytu na Slovensku“. V něm ministr vnitra rozhodl převzít do své podřízenosti i „organizace zvláštní bezpečnostní služby k ochranně prezidenta republiky, členů vlády a úřadů“. Posléze dne 20. května 1945 vznikla v Praze u Zemského velitelství četnictva doprovodná hlídka pro bezpečnostní doprovod prezidenta republiky. Z četnictva bylo vybráno 54 příslušníků SNB a vznikl útvar s názvem Hradčanský revír. Službu začal vykonávat dne 18. července roku 1945 na Pražském hradě ve spolupráci s Hradní stráží. Příslušníci SNB daných revírů vykonávali činnost v rámci stálé ochrany bytů vybraných osob a všech vládních činitelů. Tento úkol jim byl svěřen výnosem Ministerstvem vnitra ČSR s platností ode dne 16. listopadu 1945. Jelikož činnost jednotky nebyla bezproblémová, vydal ministr vnitra dne 29. června 1946 dokument nazvaný „Směrnice zemského národního výboru v Praze k výkonu státně bezpečnostní služby při provádění ochrany vládních činitelů a významných zahraničních návštěv.“ V návaznosti na kontrolní činnosti a zjištěné nedostatky vznikl 1. srpna 1946 zvláštní strážní oddíl SNB pro ochranu ústavních činitelů, který byl rozdělen na dvě jednotky. První střežila Pražský hrad a zajišťovala cesty prezidenta republiky, druhá jednotka sloužila k ochraně vládních činitelů, ke střežení jejich bytů a ministerských budov. Ministr vnitra zřídil ke dni 1. září 1948 dva zvláštní oddíly, a to 1. zvláštní oddíl SNB Hrad a 2. zvláštní oddíl SNB PRAHA. Útvar PRAHA byl během reorganizace, která proběhla začátkem roku 1949, rozdělen na dva samostatné útvary s názvy „LÍPA“ a „JAVOR“. Dosavadní obsazení útvarů bylo čistě mužské, roku 1950 se však situace změnila a útvary začaly přijímat i ženy, jež zde působily ve funkcích spojovacích manipulantek, propustkové služby, ale i jako řidičky. Téhož roku byl útvar „JASAN“ organizačně rozčleněn na 3 samostatné útvary – HRAD, JASAN, JAVOR – všechny podřízené Ministerstvu národní bezpečnosti. Roku 1952 byla

rozkazem ministra vnitra zřízena Hlavní správa ochrany MNB. Následující rok došlo ke zrušení Hlavní správy MNB a vznikla VIII. správa MV, od roku 1964 byla rozkazem ministra vnitra vedena pod krycím názvem V. správa Ministerstva vnitra. Od konce roku 1969 se útvar nazýval V. správou FMV a do konce roku 1990 je útvar znám jako V. správa SNB. Po roce 1990 došlo k četným reorganizacím a přejmenováním útvaru: 1989 V. správa SNB, 1990 Úřad pro ochranu ústavních činitelů, 1991 Úřad FMV pro ochrannou službu, 1992 Ochranná služba Federálního policejního sboru, 1993 Ředitelství ochranné služby Policejního prezidia ČR, 1994 Útvar ochranných služeb, PČR Ředitelství ochranné služby, PČR Ochranná služba, 2002 PČR útvar pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby. R. 2016 byl útvar finálně přejmenován na Ochrannou službu Policie České republiky.⁷³

3.6.2 Organizační struktura

Organizační a operační odbor

Odbor je odpovědný za koordinaci činností mezi organizačními články uvnitř i mimo útvar. Pod odbor spadá činnost kanceláře ředitele a operačního střediska. Spravuje součinnost mezi ostatními celorepublikovými útvary a krajskými ředitelstvími policie. Zajišťuje plynulý tok a zpracování informací z policejního prezidia. Udržuje stálou komunikaci se zastupitelskými úřady České republiky a při vycestování chráněných osob se zastupitelskými úřady České republiky nacházejícími se v zahraničí. Vyhotovuje a vede interní akty řízení pro potřeby útvaru.

Personální a školský odbor

Tento odbor spravuje personální záležitosti a služební přípravu policistů v rámci celého útvaru. Dle potřeb jednotlivých odborů realizuje služební přípravu

⁷³ Policie České republiky: *Ochranná služba Policie ČR, Historie útvaru*. Online. ©2024. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/ochranna-sluzba-historie-utvaru.aspx>. [citováno 2023-12-23].

a zajišťuje školení a kurzy policistů zařazených v odborech. Administrativně zpracovává systematizaci tabulkových míst v rámci útvaru. Pod tento odbor dále spadá náborová činnost nových policistů a občanských zaměstnanců.

Odbor technického a ekonomického zabezpečení

Odbor spravuje technické záležitosti v rámci útvaru. Stará se o zabezpečení telekomunikačního spojení a výpočetní techniky. Zřizuje a obstarává servis kamerového systému, montáž elektronické ostrahy objektů a napojuje je v rámci ostrahy na pult centralizované ochrany. Kooperuje s ekonomickým oddělením policejního prezidia při obstarávání finančních prostředků potřebných pro provoz útvaru. Do tohoto odboru dále spadá problematika vozového parku útvaru. Pro chráněné osoby zajišťuje nezávadnost potravin.

Odbor ochrany chráněných osob

Odbor provádí činnost ochrany chráněných osob a popřípadě epizodickou ochranu ve vzájemné spolupráci s ostatními články policie, státními orgány a pořadatelskou službou akce, jíž se tyto osoby účastní.

Odbor dopravy chráněných osob

Odbor plánuje a řídí přepravu chráněných osob dopravními prostředky na určitá místa. Ve spolupráci s ostatními útvary zajišťuje bezpečnost a průjezdnost trasy přepravy. Kromě přepravy dopravními prostředky zabezpečuje tento odbor také střežení služebních dopravních prostředků, které jsou určené pro přepravu chráněných osob.

Odbor ochrany zastupitelských úřadů a určených objektů

Jak již z názvu vyplývá, odbor zodpovídá za ochranu zastupitelských úřadů cizích států a mezinárodních organizací na území ČR. Kromě těchto úřadů chrání i jiné objekty, jež určí vláda a jsou důležité pro vnitřní pořádek a bezpečnost. V rámci své činnosti vyhodnocuje stav ochrany daných chráněných objektů a doporučuje opatření ke zkvalitnění ochrany. V součinnosti s ostatními příslušnými službami

policie získává poznatky o možném narušení objektů a doporučuje možné účinné opatření.

Odbor ochrany objektů zvláštního významu

Pod tento odbor spadá analytická činnost ochranných opatření v rámci objektů a prostor zvláštního významu.⁷⁴

3.6.3 Činnost útvaru a pyrotechnické práce

Stěžejní činnost tohoto celorepublikového útvaru tkví v úkolech spojených s ochranou ústavních činitelů České republiky, dále v poskytování ochrany chráněným osobám při pobytu na území České republiky dle platné mezinárodní dohody a v poskytování krátkodobé ochrany osobám podle nařízení ministra vnitra. Tuto ochranu ústavních činitelů zakotvuje nařízení vlády č. 468/2008 Sb. o zajišťování bezpečnosti určených ústavních činitelů České republiky. §1, odst. 1 určuje zajištění trvalé bezpečnosti ústavnímu činiteli České republiky, který zastává funkci prezidenta republiky, předsedy Poslanecké sněmovny České republiky, předsedy Senátu České republiky a předsedy vlády. Rovněž dle odstavce 2 se poskytuje trvalá ochrana členům vlády, a to ministrům financí, zahraničních věcí, vnitra, spravedlnosti a průmyslu a obchodu.

Útvar ochranné služby rovněž zastává ochranu objektů zvláštního významu. Takovéto objekty jsou ustanoveny usnesením vlády č. 1604/2008. Jsou jimi sídelní objekty *prezidenta republiky, Parlamentu České republiky, Ústavního soudu, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva vnitra*, dále sídlo vlády, Nejvyššího kontrolního úřadu, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, policejního prezidenta ČR, mezinárodní letiště v Praze-Ruzyni. Na tomto mezinárodním letišti jsou to pouze ty objekty, které slouží pro státně důležité lety, ale i vyhrazená pásma označená „security restricted area“, dále je též

⁷⁴ HABICH, Lukáš; HEŘMAN, Radomír; KOMÁREK, Jindřich; KLOUBEK, Martin; MALOVEC, Petr et al. *Činnost policejních služeb*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6. str. 149-150.

zahrnuta i letištní technika určená k přepravě ústavních činitelů a osob požívající mezinárodní ochranu.⁷⁵

Nejnovějším objektem byl usnesením vlády č.544/2017 přiřazen do uvedeného seznamu objekt *Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost*.⁷⁶

Dalšími objekty, jež se Česká republika zavazuje dle Vídeňské smlouvy o diplomatických stycích z roku 1961 chránit proti vniknutí, hanobení a poškozování, jsou zastupitelské úřady cizích států, rezidence velvyslanců cizích zemí a konzulární oddělení.⁷⁷

3.6.4 Oprávnění pyrotechniků

Pyrotechnik zařazený u ochranné služby Policie České republiky je oprávněn k výkonu pyrotechnických prací v souvislosti s prováděním bezpečnostních opatření a zajišťování bezpečnosti chráněných objektů, prostorů a určených osob. Pyrotechnici jsou oprávněni provádět pyrotechnické prohlídky při stupni ohrožení 5 až 2. Tedy zjišťovat bezpečnostní povahu nalezených předmětů, zda se jedná o nebezpečný předmět nebo nástražné výbušné zařízení. V souvislosti s nálezem jsou oprávněni předměty identifikovat a určit stupeň nebezpečnosti, provádět prvotní úkony při nálezu munice, výbušnin nebo výbušných předmětů a likvidovat selhaný a nevybuchlý výzbrojní majetek užitý při zákroku nebo výcviku.⁷⁸

⁷⁵ Usnesení vlády České republiky ze dne 16. prosince 2008 č. 1604 k zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů. Online. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/urad-vlady/poskytovani-informaci/poskytnute-informace-na-zadost/Priloha-c--1--_Usneseni-vlady-ze-dne-16--prosince-2008-c--1604.pdf. [citováno 2024-01-19].

⁷⁶ Usnesení vlády České republiky ze dne 24. července 2017 č. 554, kterým se mění usnesení vlády ze dne 16. prosince 2008 č. 1604, k zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů, ve znění usnesení vlády ze dne 13. července 2011 č. 518. Online. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/urad-vlady/poskytovani-informaci/poskytnute-informace-na-zadost/Priloha-c--3----Usneseni-vlady-ze-dne-ze-dne-24--cervence-2017-c--544.pdf>. [citováno 2024-01-19].

⁷⁷ HABICH, Lukáš; HEŘMAN, Radomír; KOMÁREK, Jindřich; KLOUBEK, Martin; MALOVEC, Petr et al. *Činnost policejních služeb*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6. str. 151

⁷⁸ Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), příloha č.8

3.6.5 Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení

Výběrové řízení na pozici pyrotechnika u útvaru ochranné služby začíná v první řadě psychologickým vyšetřením služebním psychologem. Pokud uchazeč uspěje, přistupuje se k dalšímu kroku výběrového řízení, tím je pohovor. Pohovor je zaměřen na zjištění maximálních informací o charakteristických vlastnostech uchazeče. Zjišťuje se, zda je uchazeč schopen práce v kolektivu, jaké má dovednosti s obsluhováním výpočetní techniky, jestli je uchazeč schopný pracovat pod tlakem, jeho fyzické dispozice, aktivní přístup k zadané práci a další individuální schopnosti, jimiž disponuje. Při výběru uchazeče se preferuje časová flexibilita a základní znalost anglického jazyka. Výhodou uchazeče je řidičské oprávnění skupiny C.

Jeví-li se uchazeč jako vhodný kandidát na obsazení služebního místa pyrotechnika, zjišťuje se jeho dosavadní působení na předchozím pracovišti.

Pokud je uchazeč přijat, je služebně zařazen na služební místo pyrotechnika a náleží mu tak služební hodnost vrchní komisař s hodnostním označením kapitán.

3.6.6 Vybavení pyrotechnického pracoviště

Vybavení pyrotechnického pracoviště je velice pestré, jelikož tento útvar zajišťuje kompletní servis ochrany chráněným osobám a objektům. Útvar disponuje celou řadou technického vybavení.

Prostředky pro účely pyrotechnické činnosti

Detekční prostředky tvoří jednotlivý celek pro odhalování předmětů, které jsou při pyrotechnické prohlídce označeny za nebezpečné. Jsou využívány: mobilní rentgenové zařízení, ruční detektory kovů, endoskopy, dozimetry a prostředky pro odstupnou manipulaci.

Robotické prostředky jsou určeny pro odstupnou manipulaci, nahlížení pod podvozky vozidel a drony pro prohlídky střešních prostor a prohlídky vnějšího perimetru.

Prostředky pro bezpečnou manipulaci jsou koncipovány v souboru různých typů zrcátek, svítilen, Ramanova spektrometru. V této kategorii se dále nalézají ochranné prostředky složené z pyrotechnického ochranného obleku, balistického štítu a protistřepinové příkrývky.

Pro účely zabezpečení objektů se užívají mobilní autorentgeny, stacionární rentgenová zařízení, velký počet rámových detektorů kovů a velké dozimetry.

K antidronové ochraně slouží antidronová vozidla, do nichž jsou nainstalovány technologie pro detekci a eliminaci bezpilotních prostředků a prostředky pro radiofrekvenční rušení. Mobilní jednotky antidronové ochrany mají různé provedení a různou vestavbu technologických platforem.

3.6.7 Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků

K prvotnímu pyrotechnickému vzdělání vyšle policistu služební funkcionář. Jedná se o tříměsíční základní pyrotechnický kurz „ZPK-N“. Po jeho absolvování je následně policista vyslán na rozšiřující specializační pyrotechnický kurz pro ochranu objektů, prostorů a osob v délce jednoho měsíce. Tento kurz se nazývá Pyrotechnik pro ochranu. Pyrotechnické kurzy musí policista splnit před zkušební komisí se závěrečným hodnocením „splnil“. Splněním zmíněných kurzů začínající pyrotechnik není oprávněn k samostatnému výkonu pyrotechnických prací. K samostatné pyrotechnické práci musí začínající pyrotechnik po dobu šesti měsíců vykonávat činnosti pod dohledem zkušeného pyrotechnika útvaru, pod kterým působí.

Pyrotechnici se v rámci svého vzdělávání účastní speciálních instrukčně zaměřených zaměstnání, společných výcviků s jinými útvary policie, jež vykonávají pyrotechnické činnosti, a vlastních výcviků. Vzdělání pyrotechniků je také závislé na vlastní iniciativě a sebevzdělávání v oboru.

Před uplynutím platnosti oprávnění, což je pět let, musí pyrotechnik absolvovat kurz prolongace pyrotechnického oprávnění. K absolvování tohoto kurzu se musí pyrotechnik zúčastnit minimálně čtyř specializačních praktických výcviků v ničení munice, který organizuje Pyrotechnická služba PČR na stálé trhací jámě na Ralsku. Výcvikem jsou ověřeny teoretické znalosti a praktické dovednosti pyrotechnika před zkušební komisí pyrotechnické služby. Splněním kurzu prolongace oprávnění se pyrotechnikovi jeho oprávnění prodlužuje na nadcházející dobu pěti let.⁷⁹

3.6.8 Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností

Autorovi se podařilo získat osobním dotazováním pouze níže uvedený statistický přehled výkonu pyrotechnických činností za rok 2023.

	2023
Prohlídka podezřelých předmětů	202
Oznámení o uložení výbušniny	0
Pyr. prohlídka objektů	1141
Pyr. prohlídka dopr. prostředky	771
Pyr. prohlídka zavazadla	13
Pyr. prohlídka osob	3
Pyr. prohlídka poštovní zásilky	324

Tabulka 3 - Ochranná služba Policie ČR 2023⁸⁰

⁷⁹ Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), příloha č.3

⁸⁰ Zdroj: Ochranná služba Policie České republiky

3.7 Útvar pro ochranu prezidenta České republiky

V rámci zpracování bakalářské práce byla autorovi umožněna návštěva útvaru včetně jeho pyrotechnického pracoviště.

Autor by rád touto cestou poděkoval plk. Mgr. Jiřímu Buršíkovi, MBA z Útvaru pro ochranu prezidenta České republiky za umožnění návštěvy a za cenné informace, které během návštěvy získal.

3.7.1 Historie útvaru

Sametová revoluce v r. 1989 přinesla zásadní politické změny. Vládní ochranka byla zařazena ve struktuře Státní bezpečnosti při Federálním ministerstvu vnitra jako Správa ochrany stranických a ústavních činitelů. S činností Státní bezpečnosti však neměla téměř nic společného. Porevoluční prověřková komise pohlížela na tehdejší příslušníky vládní ochranky jako na osoby kompetentní pro výkon služby u bezpečnostního sboru. V tomto období došlo ke snižování počtu těchto příslušníků buď kvůli pozitivnímu lustračnímu osvědčení, nebo kvůli celkovému snižování chráněných objektů.

Původní Správa ochrany stranických a ústavních činitelů byla přeměněna roku 1990 na Správu ochrany prezidenta ČSFR, která nebyla podřízena Ministerstvu vnitra, ale náčelníku vojenské Kanceláře prezidenta ČSFR. Úkoly této správy plnili pracovníci SNB zařazení v této Správě ochrany prezidenta ČSFR.

Roku 1991 byl vydán zákon č. 333/1991 Sb., o Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie. Tímto zákonem byla Správa ochrany prezidenta ČSSR nahrazena sborem, jímž byl Sbor hradní policie. V něm byl ředitel podřízen náčelníku Kanceláře prezidenta České a Slovenské Federativní republiky.

Rozdělením Československa na dva suverénní státy Českou republiku a Slovenskou republiku dne 1. 1. 1993 zanikl Federální policejní sbor i Sbor hradní policie a ochrana prezidenta republiky byla svěřena Policii České republiky.

Ochrana prezidenta a ústavních činitelů tak po několika letech připadla do kompetence Ministerstva vnitra.

Útvar tak, jak ho známe dnes, vznikl v roce 2002, kdy 1. dubna nastala reorganizace ochranné služby. Při ní vznikly dva samostatné celorepublikové útvary, a to Ochranná služba a Útvar pro ochranu prezidenta.⁸¹

Útvar pro ochranu prezidenta je specializovaný útvar Policie České republiky s celorepublikovou působností. Hlavním úkolem útvaru, jak je již z názvu patrné, je zajišťování ochrany a bezpečnosti prezidenta České republiky v místě jeho bydliště a v místech, kde pobývá při svých cestách po území státu. Útvar také poskytuje ochranu bývalým prezidentům po skončení jejich funkčního období a dalším osobám vyskytujícím se v jejich blízkosti. Kromě ochrany a bezpečnosti prezidenta České republiky tuto činnost také zajišťují mezinárodně chráněným osobnostem při jejich pobytu na území České republiky. Pod tento útvar spadá i ochrana Pražského hradu, ve kterém sídlí prezident, a ochrana Českých korunovačních klenotů.⁸²

3.7.2 Organizační struktura

Kancelář ředitele

Kancelář ředitele plní úkoly především administrativního charakteru při přípravě bezpečnostních opatření a spoluprací mezi ostatními organizačními složkami útvaru. Součástí kanceláře ředitele je samozřejmě i sekretariát ředitele.

Skupina personální, právní a kontrolní

Pod personální skupinu spadají záležitosti koncepce personálního rozvoje včetně vzdělávání pracovníků a systematizace útvaru na další odbory a oddělení. Skupina právních záležitostí se podílí na vytváření stanovisek k obecně závazným

⁸¹ Policie České republiky: *Útvar pro ochranu prezidenta, Novodobá Historie útvaru*. Online. ©2024. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/stripek-z-historie.aspx>. [citováno 2023-11-16].

⁸² Útvar pro ochranu prezidenta: *Činnosti*. Online. ©2024. Dostupné z: Intranet Policie ČR. [citováno 2023-11-16].

právním předpisům, aktům řízení a vyhodnocuje dotazy, žádosti a podání právnických osob. V kompetenci právního oddělení je vyřizování různých peticí a stížností směřujících na činnost útvaru a právní výklad vytvořené metodiky. Nedílnou součástí právní skupiny je také navrhování právních smluv. Kontrolní skupina vyhodnocuje a analyzuje účinnost kontrolního systému.

I. odbor – ochrana prezidenta České republiky

Tento odbor zajišťuje ochranu prezidenta a první dámy ve funkčním období a posléze ochranu prezidenta po jeho ukončení. Spolupracuje při plnění svých úkolů s dalšími organizačními články útvaru, s ostatními útvary Policie České republiky a mimorezortními subjekty.

II. odbor – ochrana Pražského hradu

Odbor je rozdělen na dvě části, a to na vnější a vnitřní ochranu Pražského hradu. Vnější ochrana Pražského hradu zabezpečuje vjezd a vstupy do areálu. Vnitřní ochrana spočívá v provádění opatření při událostech v reprezentačních a ostatních místnostech při komerčním nebo oficiálním využití. Dále provádí opatření při zajišťování státních návštěv na Pražském hradě. Ve spolupráci s Hradní stráží kontroluje dodržování návštěvního řádu Pražského hradu.

Oddělení zvláštní ochrany

Na oddělení jsou zařazeni pyrotechnici, pracovníci zabezpečující hygienicko – toxikologickou ochranu a pracovníci, kteří spravují komunikační spojení celého útvaru. Oddělení obstarává činnost proti úniku citlivých informací před zpravodajskou technikou možného nepřítele. Zabezpečuje technický chod útvaru, co se týče zabezpečovací nebo ochranné techniky. Pod toto oddělení dále spadá speciální, služební a střelecká příprava zařazených policistů. Vyhodnocuje informace důležité pro činnost útvaru, dle potřeby je doplňuje nebo upřesňuje

a tyto informace posléze předává kompetentním vedoucím jednotlivých stupňů řízení.⁸³

3.7.3 Činnost útvaru a pyrotechnické práce

Jak je již patrné z popisu organizační struktury, činnost Útvaru pro ochranu prezidenta spočívá zejména v zajištění osobní a epizodické ochrany prezidenta České republiky a bezpečnostní přepravy nejen stávajícího prezidenta, ale i těch, jimž funkční období skončilo. Systém ochrany spočívá v její komplexnosti minimalizující eventuální rizika a případné hrozby. Pod činnost útvaru spadá přeprava prezidenta, ale i chráněných osob, kterým je poskytována ochrana dle mezinárodních smluv na Pražském hradě a na Zámku Lány. Útvar zajišťuje dále ochranu Pražského hradu, sídla prezidenta České republiky včetně objektů, kde pobývá. Další prostory, jež útvar chrání, jsou prostory, kde jsou uloženy korunovační klenoty České republiky. Odbor ochrany Pražského hradu zajišťuje bezpečnostní prohlídky osob i vozidel před vstupem a vjezdem do areálu Pražského hradu. Dalším úkolem je doprovod osob v režimových prostorech a dohled nad veřejným pořádkem v areálu Pražského hradu. Útvar pro ochranu prezidenta úzce spolupracuje v rámci ochrany objektů spadajících pod tento útvar i s Hradní stráží.⁸⁴

3.7.4 Oprávnění pyrotechniků

Stejně jako u ostatních útvarů s celorepublikovou působností v rámci Policie České republiky, které vykonávají pyrotechnickou činnost v souvislosti s ochranou objektů, prostor a osob, je pyrotechnik zařazený u Útvaru pro ochranu prezidenta České republiky oprávněn při pyrotechnických pracích v rámci svého oprávnění provádět pyrotechnické prohlídky chráněných osob, objektů a prostor. Do tohoto

⁸³ HABICH, Lukáš; HEŘMAN, Radomír; KOMÁREK, Jindřich; KLOUBEK, Martin; MALOVEC, Petr et al. *Činnost policejních služeb*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6. str. 153-154.

⁸⁴ Útvar pro ochranu prezidenta: *Činnosti*. Online. Dostupné z: Intranet Policie ČR. [citováno 2023-11-16].

oprávnění lze zahrnout pyrotechnické prohlídky osob, dopravních prostředků, zavazadel, budov, areálů a dalších prostor využívaných chráněnými osobami. Pyrotechnici jsou oprávněni identifikovat a určit stupeň nebezpečnosti nalezených předmětů, jakými jsou munice, výbušniny nebo nástražné výbušné systémy. V rámci nálezu těchto zmíněných předmětů musí zabezpečit místo jejich nálezu a zajistit bezpečný odvoz předmětu. V poslední řadě jsou pyrotechnici tohoto útvaru povinni likvidovat munici, výbušniny nebo výbušné předměty, které nevybuchly při použití nebo výcviku.⁸⁵

3.7.5 Požadavky na pozici pyrotechnika a výběrové řízení

Kvalifikačními předpoklady uchazeče pro zařazení do výběrového řízení k Útvaru pro ochranu prezidenta České republiky na pozici komisaře zvláštní ochrany specializace pyrotechnické ochrany jsou délka služby u Policie České republiky v délce trvání minimálně 3 roky a splnění služební zkoušky. Dále vysokoškolské vzdělání technického směru v bakalářském, magisterském nebo inženýrském stupni, řidičské oprávnění motorových vozidel skupiny B, psychická a fyzická způsobilost klasifikovaná stupněm A, tedy zdravotní způsobilost bez omezení. Osobnostními předpoklady, kterými uchazeč musí disponovat, jsou odpovědnost, rozhodnost, odolnost vůči zátěži, iniciativa a odhodlání.⁸⁶ Policistovi zařazenému na pozici pyrotechnika s platným pyrotechnickým oprávněním přísluší služební hodnost vrchní komisař s hodnostním označením kapitán.

3.7.6 Vybavení pyrotechnického pracoviště

Přenosné rentgenové zařízení je navrženo tak, aby snadně přenášelo. Zařízení je složeno z rentgenky (vyzařuje rentgenové záření), detektoru rentgenového záření (dopadající plocha rentgenového záření) a ovládacího pultu přístroje.

⁸⁵ Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), příloha č.8

⁸⁶ Policie České republiky: *Útvar pro ochranu prezidenta, Kariéra u ÚOP*. Online. ©2024. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kariera-u-uop.aspx>. [citováno 2023-01-09].

Detektor zároveň slouží jako převaděč rentgenového záření a obrazu, ten je posléze promítnut na obrazovku.

Souprava pro detekci výbušnin DETEX – jak již bylo zmíněno, v této soupravě se nachází celkem šest činidel sloužících k odhalování výbušnin, kdy se detekce provádí nanesením vzorku stěrem na testovací papírek. Poté se aplikuje tekuté činidlo. V případě přítomnosti výbušné látky dojde ke zbarvení.⁸⁷

Detektor ionizujícího zařízení používají pyrotechnici k vyloučení eventuality, že nástražný výbušný systém nebo předmět obsahuje radioaktivní látky nebo části radioaktivního materiálu.

Protistřepinová příkrývka se využívá pro okamžitou ochranu před nebezpečím výbuchu nebo následných letících šrapnelů přeložením přes nástražné výbušné zařízení, munici či nebezpečný předmět. Příkrývku doplňuje prstenec, který se položí kolem předmětu a slouží k usměrnění případného výbuchu směrem vzhůru.

Ochranný oblek chrání celé tělo pyrotechnika před nebezpečným výbuchem, žářem, tlakovou vlnou a letícími šrapnely. Používá se v kombinaci s ochrannou přilbou a botami. Tímto tvoří ochranný oblek komplexní ochranu pyrotechnika při kontaktu s nebezpečným předmětem nebo nástražným výbušným systémem.⁸⁸

Ke své pyrotechnické činnosti pyrotechnici mají k dispozici další prostředky, např. svítilny, zrcátka, zrcátka s nástavcem pro náhled pod vozidlo, lana a karabiny pro dálkovou manipulaci s podezřelým předmětem.

3.7.7 Pyrotechnické vzdělávání pyrotechniků

K pyrotechnickému vzdělání vyšle policistu služební funkcionář. Jedná se o tříměsíční základní pyrotechnický kurz „ZPK-N“. Po základním pyrotechnickém kurzu následuje vyslání policisty na specializační pyrotechnický kurz pro ochranu

⁸⁷ Svaz chemického průmyslu ČR: *Souprava pro detekci výbušnin DETEX*. Online. ©4.11.2021. Dostupné z: <https://www.schp.cz/info/souprava-pro-detekci-vybusnin-detex>. [citace 2024-01-17].

⁸⁸ HRAZDÍRA, Ivo; KOLLÁR Milan. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-87-3. str. 100-101.

objektů, prostorů a osob v délce jednoho měsíce. Tento kurz se nazývá Pyrotechnik pro ochranu. Pyrotechnické kurzy policista v obou případech zakončuje před zkušební komisí se závěrečným hodnocením „splnil“. Splnění těchto kurzů zatím neopravňuje začínajícího pyrotechnika k samostatnému výkonu pyrotechnických prací. Aby mohl pracovat samostatně, musí začínající pyrotechnik po dobu šesti měsíců provádět pyrotechnickou činnost pod dohledem zkušeného pyrotechnického pracovníka útvaru, pod kterým působí.

Pyrotechnici se v rámci vzdělávání účastní instrukčně zaměřených zaměstnání specializovaných na pyrotechnickou činnost, společných výcviků s jinými útvary policie vykonávajícími pyrotechnické činnosti a výcviků v rámci útvaru. Vzdělání pyrotechniků zcela závisí na vlastní iniciativě a sebevzdělávání v pyrotechnické problematice.

Pyrotechnické oprávnění umožňuje a povoluje příslušníkovi vykonávat pyrotechnickou činnost v rámci útvaru policie po dobu pěti let. Před uplynutím doby oprávnění musí absolvovat kurz prolongace pyrotechnického oprávnění. Ke splnění tohoto kurzu se musí pyrotechnik účastnit minimálně čtyř specializačních praktických výcviků zaměřených na ničení munice. Ty organizuje pyrotechnická služba na stálé trhací jámě na Ralsku. Výcvik ověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti pyrotechnika před zkušební komisí pyrotechnické služby. Splněním kurzu prolongace oprávnění se pyrotechnikovi prodlužuje jeho pyrotechnické oprávnění na následující období pěti let.⁸⁹

⁸⁹ Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnická směrnice), příloha č.3

3.7.8 Statistický přehled výkonu pyrotechnických činností

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pyr. prohlídka zásilek	21358	19763	15300	12397	10529	10019	8512
Pyr. prohlídka objektů	546	620	392	182	178	302	395
Pyr. prohlídka zavazadel	1886	3504	2173	721	673	2068	20712
Pyr. prohlídka vozidel	644	996	588	175	420	455	456
Pyr. prohlídka letadel	48	21	13	0	4	4	14
Pyr. prohlídka osob	3027	2789	985	428	846	1093	35625
Pyr. prohlídka neznámých předmětů	17	42	41	3	3	6	0
Pyr. prohlídek celkem	27526	27735	19492	13906	12653	13947	65714

Tabulka 4 - Útvar pro ochranu prezidenta ČR 2017-2023⁹⁰

⁹⁰ Zdroj: Útvar pro ochranu prezidenta České republiky

Závěr

Téma teoreticko – empirické části bakalářské práce, kde byl stanoven cíl popsat pyrotechnická pracoviště Policie České republiky, bylo zcela splněno a dostatečně vyčerpáno. V úvodu je uveden legislativní rámec složený z obecně závazných předpisů a interních aktů řízení, které upravují pyrotechnickou činnost na pracovištích. Samostatná kapitola byla věnovaná i základní terminologii pyrotechnické problematiky. Dále je definováno, co jsou pyrotechnická pracoviště a kde je lze u Policie České republiky nalézt. Byla zde představena Pyrotechnická služba PČR, Útvar rychlého nasazení, zásahové jednotky krajských ředitelství Policie České republiky, speciální jednotka Temelín, inspektorát cizinecké policie na mezinárodním letišti Praha – Ruzyně, Ochranná služba a Útvar pro ochranu prezidenta České republiky. K těmto útvarům byla zpracována jejich historie a uvedeny základní informace, organizační struktura, činnost útvarů a pyrotechnické práce, oprávnění pyrotechniků, požadavky a výběrové řízení na pozici pyrotechnika, vybavení pyrotechnického pracoviště a vzdělání pyrotechniků.

Při zpracování tématu této bakalářské práce limitovaly autora platné státní nebo interní předpisy zpracovávaných institucí. Některé informace týkající se například Pyrotechnické služby PČR, Útvaru rychlého nasazení a krajských zásahových jednotek jsou neveřejné a nepodařilo se je získat ani z veřejně dostupných zdrojů, ani z odborných publikací, ani při dotazování na jednotlivých pracovištích.

Výzkum obsažený v bakalářské práci, viz subkapitola u některých zpracovaných útvarů s pyrotechnickým pracovištěm, odpověděl na otázku, zda pyrotechnická činnost v ČR v období let 2017–2023 četností zásahů nevybočovala z průměru v předchozích letech. V období od roku 2019 do roku 2023 vlivem pandemie Covid-19 se výkon pyrotechnických prohlídek snížil. Lze tak učinit závěr, že Česká republika v období od roku 2017 do roku 2023 byla bezpečnou zemí.

Seznam použité literatury a zdrojů

Monografie

HABICH, Lukáš; HEŘMAN, Radomír; KOMÁREK, Jindřich; KLOUBEK, Martin; MALOVEC, Petr et al. *Činnost policejních služeb*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6.

HEŘMAN, Radomír. *Pořádková činnost policie: vybrané kapitoly I*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2022. ISBN 978-80-7251-527-1.

HRAZDÍRA, Ivo; KOLLÁR Milan. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-87-3.

SMETANA, Miloslav. *Činnost cizinecké policie I*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-526-4.

TUREČEK, Jaroslav; DLOUHÝ, Michal; KLOUBEK, Martin; MATYÁŠ, Robert; PACHMÁŇ, Jiří et al. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-510-4.

Časopisecké články

HAVRÁNKOVÁ, Renata; KOC, Josef; TOMÁŠEK, Milan; SINGER, Jan; NAVRÁTIL, Leoš et al. *Possibilities of electronic personal dosimetry in Nuclear Plant Temelín*. Online. Kontakt. 2005, vol. 7, iss. 3-4, p. 356-359. Dostupné z: <https://kont.zsf.jcu.cz/pdfs/knt/2005/03/30.pdf>. [cit. 2024-02-29].

Zákonná úprava a interní akty řízení

Pokyn policejního prezidenta č.75/2014, kterým se upravuje výkon pyrotechnických činností (pyrotechnický směrnice).

Pokyn vedoucího Inspektorátu cizinecké policie letiště Praha-Ruzyně Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 29. srpna 2022, o plnění základních úkolů činnosti Inspektorátu cizinecké policie letiště Praha-Ruzyně.

Zákon č. 141/1961 Sb., *Zákon o trestním řízení soudím (trestní řád)*.

Zákon č. 273/2008 Sb., *Zákon o Policii České republiky*.

Zákon č. 361/2003 Sb., *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů*.

Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník* v posledním znění.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 34/2015, kterým se upravuje činnost zásahových jednotek a jednotek pro ochranu jaderných elektráren.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 69/2006, kterým se stanoví pravidla pro používání výbušnin při výcviku a zákroku.

Závazný pokyn policejního prezidenta č.12/2012, kterým se upravuje provádění pyrotechnických prohlídek, bezpečnostních opatření a postup při oznámení o uložení nástražního výbušného systému, nálezů podezřelého předmětu, nástražného výbušného systému, munice, výbušnin a výbušných předmětů nebo při výbuchu.

Webové zdroje

AL ASAR: *RCIED rušička*. Online. Dostupné z: <https://cz.alasartech-security.com/signal-jammer/rcied-jammer/portable-police-military-cellphone-jammer.html>. [citováno 2023-12-05].

ESP Euro Security Products: *Detekční zrcátka*. Online. ©1992-2024. Dostupné z: <https://www.euro-security.info/cs/bezpecnostni-zrcadla/detekcni-zrcadla.html>. [citace 2024-01-28].

Explosia a.s.: *Bleskovice*. Online. ©2023-2024. Dostupné z: <https://explosia.cz/produkty/trhaviny/bleskovice/> [citováno 2023-01-16].

Explosia a.s.: *Speciální produkty*. Online. ©2023-2024. Dostupné z <https://explosia.cz/produkty/specialni-vyrobky/specialni-produkty/> [citováno 2023-01-16].

IED Attaks: Improvised Explosive Devices. *Homeland Security*. Online. 05/19/2022. Dostupné

z https://www.dhs.gov/xlibrary/assets/prep_ied_fact_sheet.pdf. [citováno 2023-08-10].

Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy: *O zásahové jednotce*. Online. Dostupné z: Intranet Policie ČR [citováno 2024-01-28].

Policejninoviny.cz: *Mé jméno je Teodor, jsem robot českých policejních pyrotechniků*. Online. 19.07.2016 Dostupné z: <http://www.policejninoviny.cz/nejnovejsi-robot-ceskych-policejnich-pyrotechniku.html> [citováno 2023-12-06].

Policie České republiky. *Pyrotechnická služba Policie České republiky*. Online. Dostupné z <https://www.policie.cz/clanek/pyrotechnicka-sluzba-policie-ceske-republiky-906180.aspx> [citováno 2023-02-04].

Policie České republiky: *Obyčejně neobyčejná komora*. Online. 6.12.2022. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/obycejne-neobycejna-komora.aspx> [citováno 2023-12-06].

Policie České republiky: *Ochranná služba Policie ČR, Historie útvaru*. Online. ©2024. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/ochranna-sluzba-historie-utvaru.aspx>. [citováno 2023-12-23].

Policie České republiky: *Útvar pro ochranu prezidenta, Kariéra u ÚOP*. Online. ©2024. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/kariera-u-uop.aspx>. [citováno 2023-01-09].

Policie České republiky: *Útvar pro ochranu prezidenta, Novodobá Historie útvaru*. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/stripek-z-historie.aspx>. [citováno 2023-11-16].

Pyrotechnická služba: Informace k výběrovým řízením. Online. Dostupné z intranet Policie ČR. [citováno 2023-11-16].

Pyrotechnická služba: O nás. Online. Dostupné z intranet Policie ČR. [citováno 2023-11-16].

Skupina ČEZ, *Detektory, Filmový dozimetr*. Online. 2005. Dostupné z: <https://www.cez.cz/edee/content/microsites/urychl/k22.html> [citováno 2024-01-22].

Smith Detection: *IONSCAN 600 Portable explosives and narcotics trace detector*. Online. ©2024. Dostupné z: <https://www.smithsdetection.com/products/ionscan-600/>. [citováno 2024-01-17].

Svaz chemického průmyslu ČR: *Souprava pro detekci výbušnin DETEX*. Online. 4.11.2021. Dostupné z: <https://www.schp.cz/info/souprava-pro-detekci-vybusnin-detex> [citováno 2024-01-17].

Usnesení vlády České republiky ze dne 16. prosince 2008 č. 1604 k zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů. Online. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/urad-vlady/poskytovani-informaci/poskytnute-informace-na-zadost/Priloha-c--1-_Usneseni-vlady-ze-dne-16--prosince-2008-c--1604.pdf. [citováno 2024-01-19].

Usnesení vlády České republiky ze dne 24. července 2017 č. 554, kterým se mění usnesení vlády ze dne 16. prosince 2008 č. 1604, k zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů, ve znění usnesení vlády ze dne 13. července 2011 č. 518. Online. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/urad-vlady/poskytovani-informaci/poskytnute-informace-na-zadost/Priloha-c--3---Usneseni-vlady-ze-dne-ze-dne-24--cervence-2017-c--544.pdf>. [citováno 2024-01-19].

Útvar pro ochranu prezidenta: *Činnosti*. Online. Dostupné z: Intranet Policie ČR. [citováno 2023-11-16].

Útvar rychlého nasazení: *Výběrové řízení*. Online. Dostupné z: Intranet Policie ČR [citováno 2023-11-04].

Zásahová jednotka Moravskoslezského kraje: *Pyrotechnici*. Online. Dostupné z: Intranet Policie ČR [citováno 2023-11-16].

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Pyrotechnická služba Policie ČR 2017-2023.....	29
Tabulka 2 - ŘSCP ICP Praha Ruzyně 2017-2023	65
Tabulka 3 - Ochranná služba Policie ČR 2023.....	73
Tabulka 4 - Útvar pro ochranu prezidenta ČR 2017-2023.....	81